ХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй ОБЛАСТНОЙ БА ГОРОДСКОЙ КОМИТЕДҮҮДЭЙ, БУРЯТ-МОНГОЛОЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ОРГАН.

№ 134 (6063)
ИЮЛИИН
4
ВТОРНИК
1950 он

Сэн 20 мүнгэн.

Атомна зэбсэгые хорихо тухай Уряада гараа табижа байхадаа, советскэ хүнүүд болбол эб найрамдалай хэрэгтэ үнэн сэхэ байһанаа, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалые хамгаалхаар бэлэн байһанаа, түрэл большевистскэ партиие тойрон бата нигтаралтайгаар жагсаһанаа, эб найрамдалай туг баригша агуувхэ хүндөө, бүхы арадуудай вождь нүхэр Сталиндаа хизааргүй үнэн сэхэ байһанаа үшөө үшөө дахин харуулжа байна.

Эхэ оронойнгоо хүсэ шадалые шэн зоригто ажалаар бүхэжүүлхэ

Атомна зэбсэгые хорихо тухай эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн Конгрессэй Саг үргэлжын комитедэй Уряа доро гар табилга манай орон сооогоор айхабтар ехэ ба улам бүри үргэн байгаа дэбжэлтэтэйгээр дэлгэржэ байна.

Советскэ гүрэнэй городууд ба тосхонуудта Стокгольмско Уряа доро гараа табилгада зорюулагдаһан олон мянгаад суглаанууд үнгэржэ байна. Советскэ арад СССР-эй Верховно Соведэй Мэдүүлгые нэгэн һаналтайгаар дэмжэжэ ба атомна зэбсэгые хорихо тухай Уряада гараа табижа байхадаа, Ленин—Сталинай партиие тойрон бата бэхи нигтаралтайгаар жагсаһанаа, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал болон демократиин хэрэгые һайн һайхан хүсэлтэй бүхы хүнүүдтэй хамта хамгаалхаар, шэнэ дайе американо-английска һүжэрөөгшэдые хазаарлахаар, хүн түрэлтэндэ зэбүүр-хэлэй тэдэнэй шуһа адхалгын түсэбүүдые үнһэн тоброг болгохоор эрид шиидэнги байһанаа харуулна. Советскэ хүнүүд болбол Корейдэ эсэргүү американска правительствын агрессиин нюуцабэшэ ябуулгые шоо үзэн буруушаана. СССР-эй бүхы арадууд, гэжэ эб найрамдалые хамгаалгын Советскэ комитедэй пленумэй резолюци соо хэлэгдэнэ, шэнэ дай һүжэрөөгшэдтэ эсэргүүгээр, эб найрамдалай хэрэгэй аша туһада зорюулагдаһан эб найрамдалай тала баригшадай эмхидэмэл фронтын хүсэлэлгые хододоо халуунаар дэмжэжэ байһан ба дэмжэжэшье байна. Тэдэнэр хадаа эб найрамдалые ба арадуудай хоорондохи хани харилсаае бүхэжүүлгын үнэнтэ зүб ба арюун һайхан хэрэгэй амжалтын тулада хүсэеэ гамнадаггүй.

Уряа доро гараа табилгые суглуулха кампани заводууд ба фабриканууд дээрэ, колхозууд ба совхозуудта советскэ хүнүүдэй ажалай эдэбхиин, үүсхэл ба [illegible] үдэшэгдэнэ. Манай Эхэ оронойхи ажалшад, колхозниигууд ба интеллигенци коммунистическэ партиин, Советскэ правительствын сталинска эб найрамдалай политикые халуунаар дэмжэхэ зуураа арадай ажахын түсэбүүдые дүүргэхын ба үлүүлэн дүүргэхын түлөө, эб найрамдалай, демократиин ба социализмын бүхэдэлхэйн фронтын авангард —социалистическэ Эхэ оронойнгоо хүсэ шадалые саашадань бүхэжүүлхын түлөө социалистическэ мүрысөөндэ шэнэ уялгануудые абана.

Бүхы орон соомной — Архангельскһаа абаад Баку хүрэтэр, Калининградһаа Курильска аралнууд хүрэтэр туйлай ехэ үйлэдбэриин дэбжэлтэ үзэгдэжэ байна. Ажалай фронтһоо баяртай мэдээсэлнүүд хойно хойноһоон орожол байна. Москва ба Ленинградай, Украина болон Белоруссиин, Урал ба Сибириин, Закавказье ба Дунда Азиин олон предприятинууд хахад жэлэйнгээ түсэбые үлүүлэн дүүргээд, мүнөө улам шангаар ажаллажа байна. Магнитогорско ба Кузнецкэ металлургическа комбинадуудай металлургнууд, Донбасс ба Кузбассай олонхи шахтануудай, «Ростовуголь» ба «Тулзуголь» комбинадуудай горнягууд, «Сталиннефть» ба «Бузовнынефть» гэжэ бакинска трестнүүдэй нефтянигууд үйлэдбэриин хахад жэлэйнгээ түсэбые амжалтатайгаар дүүргээ. Үйлэдбэриин амжалтанууд хадаа Ленин—Сталинай партиие тойрожо жагсаһан, социалистическэ Эсэгэ оронойнгоо хүсэ шадалые хэлбэришэгүйгөөр бэхижүүлхэ тухай патриотическа оролдолго гаргажа байһан манай арадай шэн зоригто ажалай аша үрэ мүн.

Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалые бүхэжүүлхэ гэһэн оролдолгоор бүхы советскэ хүнүүдэй һанаа бодолынь нэбтэрэнхэй. Энээн тухай Стокгольмско Уряада гараа табиһан олон миллион ажалшад хэлэжэ байна. Эб найрамдалай түлөө тэмсэлдэ бидэнэй түрүүшын уялга хадаа эсэшэ сусашагүй шэн зоригто ажалаараа советскэ гүрэнэй хүсэ шадалые бүхэжүүлхэ ябадал болоно гэжэ советскэ патриодууд мэдэнэ. Иимэ шэн зоригто ажалай олон жэшээнүүдэй нэгэниинь табанжэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргээд, дайнай урда тээхиһээ 2,5 дахин ехэ продукциие гаргажа байһан С. М. Кировэй нэрэмжэтэ «Динамо» гэжэ московско заводой коллективэй ажал болоно.

«Динамо» заводой хүдэлмэрилэгшэд инаг һайхан Эхэ оронойнгоо аша туһада, бүхы советскэ хүнүүдтэл адли, шэн зоригтойгоор ажаллаха гэһэн хүсэлтэй. Стокгольмско Уряада гараа табихадаа энэ заводой коллектив байгша оной турша соо табанжэлэй түсэбһөө гадуур 40-һоо доошо бэшэ процентын продукци бүтээн гаргахын ба үйлэдбэриин жэлэй программые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөөе улам үргэнөөр дэлгэрүүлхэ гэһэн уялга абаа.

Советскэ правительствын сталинска эб найрамдалай политикые нэгэн һаналтайгаар дэмжэхэ зурраа, эрэгтэй ба эмэгтэй колхозниигууд, хүдөө ажахын бүхы ажалшад үндэр уялгануудые абана. Сталинградска областиин, Ново-Николаевска районой, «Красный боец» гэжэ артелиин гэшүүд таряа хуряалга эхилтэр үбһэ хуряалгые хүсэд дүүргэхэ, хуряалгын хүдэлмэринүүдтэ бэлэдхэлые болзорһоонь урид түгэсхэхэ, таряа хуряалгые богони болзор соо гээлтэгүйгөөр үнгэргэжэ, гүрэндэ таряа тушааха уялгануудаа сентябриин 15-да дүүргэхэ гэжэ шиидэбэ.

Өөһэдынгөө зориг бадаруулхы ажалаар Эхэ оронойнгоо хүсэ шадалые арбидхажа, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай хэрэгые бүхэжүүлжэ байнабди гэжэ советскэ хүнүүд мэдэнэ. Эб найрамдалай түлөө, олон миллион хүнүүдэй ажабайдал ба жаргалай түлөө асари ехэ тэмсэл соо энэ агууехэ хэрэгэй хажуу тээ байха хүн үгы ба байхашье ёһогүй гэжэ олон тоото суглаануудта хабаадагшад мэдүүлнэ. Эб найрамдалай түлөө советскэ тэмсэлшэдэй олон миллионно хүсэн түгэс арми хадаа эб найрамдалай хэрэгые бүхы прогрессивнэ хүн түрэлтэнтэй хамта аршалан хамгаалхаар, дай үүдхэгшэдые хазаарлахаар, тэдэнэй авантюристическэ түсэбүүдые таһалдуулхаар эрид шиидэнхэй байна.

Нүхэр Сталинай гениальна ударидалга доро эб найрамдалай тала баригшадай хүсэн түгэс хүдэлөөнэй авангардда ябажа байгаа агууехэ Эхэ оронойнгоо түлөө патриотическа омогорхолоор советскэ хүнүүдэй сээжэ зүрхэниинь дүүрэнхэй байна.

—Эб найрамдал юун бэ гэжэ советскэ хүн мэдэнэ,—гэжэ Челябинска тракторна заводой коллективэй суглаан дээрэ үгэ хэлэхэдээ мастер Дмитрий Черкашин мэдүүлбэ. — Эб найрамдал — энэ хадаа ажабайдал мүн, энэ хадаа манай гайхалтай һайхан мүнөөдэрэй байдал, улам һайхан манай коммунистическэ ерээдүйн байдал мүн. Бидэнэр Стокгольмско Уряа доро нэгэн һаналтайгаар гараа табихадаа бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай хэрэгые хамгаалхаар хэлбэришэгүй бэлэн байһанаа мэдүүлнэбди. Советскэ правительствые, большевигүүдэй партиие, арадуудай агууехэ вождь нүхэр Сталиниие тойрон улам нигтаар жагсая!

Стокгольмско Уряада нэгэн һаналтайгаар гараа табихадаа советскэ арад эб найрамдалые болон бүхы арадуудай хоорондын харилсаае бүхэжүүлхэ хэрэгтэ шэнэ тон томо нэмэлтэ оруулна гээшэ. Советскэ хүнүүд дай һүжэрөөгшэдэй заналтаһаа айдаггүй, өөрынгөө хүсэнүүдтэ батаар найдажа байдаг, өөрынгөө ерээдүй байдал тээшэ зоригтойгоор хаража байдаг.

Советскэ хүнүүд инаг һайхан Эхэ оронойнгоо хүсэ шадалые шэн зоригто ажалаараа улам бүхэжүүлхэ гэһэн дура хүсэлөөр дүүрэнхэй. Партийна ба профсоюзна организацинуудай үүргэ хадаа ниитэ зоной творческо үүсхэлые бүхы хэмжээгээр дэмжэхэ, социалистическэ мүрысөөе улам үргэнөөр дэлгэрүүлхэ, 1950 оной үйлэдбэриин түсэбые амжалтатайгаар дүүргэхын ба үлүүлэн дүүргэхын түлөө олон миллион хүнүүдэй тэмсэлые толгойлхо ябадал болоно.

Ажал болбол манай орон дотор нэрэ хүндын, алдар солын, шэн габьяагай ба геройствын хэрэг мүн. Амгалан тайбан зохёохы ажалда алдар соло! Унаһан малгайгаа абангүйгөөр шэн зоригтойгоор ажаллажа байһан, агууехэ социалистическэ Эхэ оронойнгоо хүсэ шадалые бүхэжүүлжэ байһан хүнүүдтэ алдар соло! Эб найрамдалай тугые барижа ябаһан агууехэ хүндэ, бүхы прогрессивнэ хүн түрэлтэнэй вождь манай түрэл нүхэр Сталинда алдар соло!

(«Правдын» түрүү бэшэгһээ).

„Агитаторай блокнодой“ ээлжээтэ номер хэблэгдэбэ

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой пропаганда ба агитациин таһагай «Агитаторай блокнодой» ээлжээтэ № 12 хэблэлһээ гараба.

Энэ блокнот соо И. В. Сталинай «Языкознанида марксизм тухай» гэһэн статья ба «Агууехэ Сталинай сэсэмэргэн хүтэлбэри доро коммунизмын илалта тээшэ урагшаа!» гэһэн «Правда» газетын июниин 20-ной түрүү бэшэг хэблэгдэнхэй.

БМАССР-эй Верховно Соведэй VI сесси

Июлиин 2-то БМАССР-эй Верховно Соведэй VI сесси хүдэлмэрөө үргэлжэлүүлбэ.

Түрүүлэгшээр БМАССР-эй Верховно Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо депутат **Т. Д. Сычев** һууба.

БМАССР-эй 1950 оной Гүрэнэй бюджет тухай ба БМАССР-эй 1949 оной бюджедэй гүйсэдхэл тухай республикын финанснуудай Министр нүхэр **К. М. Мадаевай** элидхэл тушаа үгэ хэлэлгэ болобо.

Депутадууд **М. Э. Насандареева** (Онохойн округ), **Г. П. Цыганков** (Танхойско округ), **К. В. Гурьянов** (Торин округ), **Н. П. Красильников** (Усть - Баргажанай округ), **В. Б. Танхаев** (Мичуринска округ), **Б. Б. Шагдыров** (Кяхтын округ), **И. П. Култышев** (Театральна округ), **Д. М. Мункоев** (Иволгын округ), **Д. Ц. Баирбиликтуев** (Кударын округ), **Ц. Н. Цырынжапов** (Сосново-Озерско округ), гадна нүхэд **И. Ф. Иванов**, **Ж. Г. Гармаев**, **Е. Г. Таряшинов**, **А. П. Соболев**, **Ц. Ц. Жамьянов**, **П. В. Еременко**, **И. Н. Власов**, **В. К. Манинов**, **Б. Д. Доржин**, **О. Ш. Шадаров** гэгшэд үгэ хэлэбэд.

Үгэ хэлэлгэ дүүрэһэн хойно БМАССР-эй финанснуудай Министр нүхэр Мадаев түгэсхэлэй үгэ хэлэбэ.

Тэрээнэйнгээ һүүлээр сесси болбол БМАССР-эй Верховно Соведэй V ба VI сессинүүдэй хоорондо абтаһан Указуудые батална. Энэ асуудалаар элидхэлые БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь депутат **В. Л. Островская** хэбэ.

Сесси болбол зүбшэһэн асуудалнуудаараа Хуулинуудые нэгэн һаналаар баталан абаба.

Энээнэй һүүлээр Түрүүлэгшээр һууһан депутат **Т. Д. Сычев**, БМАССР-эй Верховно Соведэй VI сессиин хаагдаһаниие соносхобо.

Атомна зэбсэг хорихо тухай Уряа доро гар табилга бүхы орон соомнай айхабтар ехэ дэбжэлтэтэйгээр үнгэргэгдэжэ байна

* *

Бүхы советскэ арадай хүсэл

Ороной столицын түрүү предприятинуудай нэгэн болохо «Красный пролетарий» гэжэ станок бүтээлгын заводой коллектив СССР-эй Верховно Соведэй нэгэдэхи сессиин шиидхэбэриие үндэр дэбжэлтэтэйгээр угтаба. Краснопролетарецууд өөһэдынгөө техническэ шэнэдхэхы ба зохёон байгуулхы алдарта ажалаараа суурханхай. Эндэ үргэлжэдөө стахановска цехүүдэй стахановецууд-түргэн методээр хүдэлмэрилэгшэдэй зэргэнүүд үдэрһөө үдэртэ олошорно.

Июниин 28-да заводой механическа нэгэ цех соо станок бүтээгшэд олоороо сугларба. Завкомой түрүүлэгшэ нүхэр Лотковой митингые нээһэнэй һүүлээр партийна комитедэй секретарь Г. Царев үгэ хэлэбэ.

— СССР-эй Верховно Соведэй нэгэн дуугаар баталан абаһан шиидхэбэри хадаа бүхы советскэ арадай хүсэл зоригые гэршэлнэ. Советскэ Союз ба арадай демократиин оронууд арадайнгаа ажахые хүгжөөн дэбжүүлхэ хэрэгтээ гайхамшагта амжалтануудые туйлаа. Харин капиталистическэ оронуудта тон ондоо байдал үзэгдэнэ. Хүдэлмэригүйдэлгэ, үлбэрэлэн хооһон байдал дэлгэрнэ, маршаллизованно гүрэнүүдтэ үйлэдбэринь улам муудана. Англо-американска империалистнууд иимэ байдалһаа гарахын тула имагтал шэнэ дай үүдхэхые оролдоно. Советскэ арадууд, бүхы дэлхэйн элдэб оронуудай эгээлэй хүнүүд амгалан байдалай түлөө саашадаашье сэхэ шууд тэмсэхээр зоригжонхой, — гэжэ нүхэр Царев хэлэнэ.

Трибуна дээрэ түргэн методээр хүдэлмэрилэгшэ—токарь, Сталинска шангай лауреат Н. Угольков. Нүхэр Угольков иигэжэ мэдүүлнэ:

—Атомна бомбо хорихо тухай, тэрэниие түрүүн хэрэглэһэн гүрэниие дайнай гэмтэн гэжэ тоолохо тухай, эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй саг үргэлжын комитедэй Уряае СССР-эй Верховно Совет нэгэн дуугаар дэмжээ. Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалые сахиха хэрэгтэ бидэнэр бүхы хэрэг ажалаа зорюулха байнабди. Мүнөөдэр үсэгэлдэрэйхиһээ ехые хээ һаа, үглөөдэр мүнөөдэрэйхиһөө ехые хэхые оролдохо ёһотойбди.

Саашань, алдарта стахановец хадаа корейскэ арадай доторой хэрэгтэ хамаарһан дай үүдхэгшэ болбол өөһэдынгөө бодото нюурые элирүүлэн харуулба гэжэ хэлэбэ.

Удаань, инженер-конструктор **В. Федосова**, заводой главна инженер, сталинска шангай лауреат Г. Сургучев, заводой алдарта накладчица, Сталинска шангай лауреат **Т. Ячменева** болон бусад үгэ хэлээ.

— Манай ороной арадууд советскэ правительство, большевистскэ парти ба өөрынгөө инаг вождь Иосиф Виссарионович Сталиниие тойрон нигтаар жагсанхай гэжэ хамагта дуулдахаар хэлэхын түлөө бидэнэр эндэ сугларааабди. СССР-эй Верховно Соведэй шиидхэбэридэ «Красный пролетарий» заводоо бүхыдэнь түргэн методээр хүдэлмэрилдэг стахановска завод болгон харюусая,—гэһэн дурадхал нүхэр Сургучев оруулба.

Һүүлээрнь, митингдэ хабаадагшад СССР-эй Верховно Соведэй Мэдүүлгые нэгэн дуугаар дэмжэхэ гэһэн шиидхэбэри болон нүхэр Сталинда амаршалга үндэр дэбжэлтэтэйгээр баталан абаа.

(ТАСС).

* *

Ажалшадай голос

Июниин 30-да, үдэшын 5 часта Ленинэй ордента ПВЗ-гэй Теплоэлектроцентралиин хүдэлмэришэд, албахаагшад ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд гудогой дорюун уряалаар митингдэ сугларба Тэдэнэр эб найрамдалай түлөө шэн зоригтойгоор тэмсэжэ байһан бүхы дэлхэйн эгээлэй хүнүүдэй голостой өөһэдынгөө голосуудые нэгэдүүлхэеэ сугларһан байгаа. Тэдэнэй шарайнууд хүсэл зоригоор, омогоор толотонхойнууд.

Эб найрамдал хамгаалгын Советскэ комитедтэ туһалха городской комиссиин түрүүлэгшэ нүхэр И. Кимэй үгэ хэлэһэнэй удаа электроцехын эрхим стахановец М. Никифоренко иигэжэ мэдүүлбэ.

— Бидэнэр эб найрамдалые хүсэнэбди, бидэнэр социалистическэ оронойнгоо улам һалбаран хүгжэхыень хүсэнэбди, амгалан тайбанаар коммунистическэ общество байгуулхые хүсэнэбди. Стокгольмско уряада бултандаа гараа табия, дай үүдхэгшэдтэ үхэл!

Трибуна дээрэ стахановка Г. Коваль гараба.

— Дэлхэйн хоёрдохи дайнай һүүлээр хэды олон инвалидууд, үншэн үхибүүд үлөө гээшэб? Иимэ жэгшэгүүритэ байдалай дахин тохёолдохогүйн тулада бидэнэр эб найрамдал эрэлхэг зоригтойгоор хамгаалха, Стокгольмско Уряада бултадаа гараа табиха, улам һайнаар ажаллажа, Эхэ оронoo бүри хүсэтэй болгохын түлөө тэмсэхэ ёһотойбди. Империалистнууд дай хүсэнэ. Теэд, бидэнэр дайн гээшэ юуб гэжэ һайн мэдэнэбди. Би хадаа олон үхибүүдэй эхэ гээшэб. Үхибүүдэйнгээ золтой жаргалтай ба Эхэ оронойнгоо эрхэ сүлөөтэй байхыень хүсэнэб. Мүнөө Стокгольмско Уряада гараа табиха зурраа эб найрамдалай илаха байһанда батаар найданабди, — гэжэ нүхэр Коваль хэлэбэ.

ТЭЦ-эй начальник нүхэр Стругацкий иигэжэ мэдүүлээ: — эб найрамдалай Стокгольмско Уряада манай коллективэй гэшүүдэй нэгэн дуугаар гараа табиха, саашадаа улам һайнаар хүдэлмэрилхэ, станциингаа реконструкциие болзорһоонь урид дүүргэхэ, городой предприятинууд ба организацинуудые электрын гэлаар таһалдалгүй хангаха байһанцань ямаршье һэжэггүй. Энэмнай дай үүдхэгшэ нохосуудта эсэргүү тэмсэлдэ нилээд ехэ оруулалта болохо байнал.

Һүүлээрнь, митингдэ хабаадагшад болбол бүхы городой хүдэлмэришэд, албахаагшад, һурагшад ба гэрэй эзэн эхэнэрнүүдые Стокгольмско Уряада барандаа гараа табихыень, эб найрамдал хамгаалгын түрүү зэргэдэ ябаһан советскэ правительство ба большевистскэ партияа тойрон нигтаар жагсахыень уряалһан, СССР-эй Верховно Соведэй мэдүүлгые нэгэн һаналтайгаар дэмжэхэ гэһэн шиидхэбэри баталан абаба.

Удаань митингдэ хабаадагшад эб найрамдалай Стокгольмско Уряада гар табилгые үндэр дэбжэлтэтэйгээр үнгэргэбэ.

Б. Мунгонов.

Манай орон дэлхэй дээрэ эб найрамдалые толгойлно

Столицын «Калибр» заводой сад соо хэдэн зуун хүдэлмэришэд сугларжа, эб найрамдалые хамгаалагшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын комитедэй Уряае дэмжэхэ тухай СССР-эй Верховно Соведэй мэдүүлгэдэ зорюулагдаһан митинг болобо.

Эгээн түрүүлэн СССР-эй Верховно Соведэй депутат, Сталинска шангай лауреат, солото мастер Н. А. Российский үгэ абаа.

— Манай Эхэ орон эб найрамдалай түлөө тэмсэлшэдэй түрүү зэргэдэ ябана. Советскэ правительстваар ябуулагдажа байгаа алдарта сталинска гадаадын политика болбол гансахан манай ороной арадуудай бэшэ, харин ехэ ба бага бүхы арадуудай ажабайдалай интересүүдые хамгаална.

Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай түшэг тулгуури болоһон Эхэ оронойнгоо хүсэ шадалые улам бэхижүүлжэ байһан эршэтэ ажалнай, эб найрамдалай түлөө шанга тэмсэл болоно гэжэ бидэ хүдэлмэришэд һайн мэдэнэбди.

Цехын начальник В. И. Дувинская советскэ бүхы арадуудай һанал хүсэлые харуулһан СССР-эй Верховно Соведэй мэдүүлгые нэгэн һаналаар дэмжэхэ гэжэ дурадхаба.

Комсомолка, конструктор Нина Стулова иигэжэ мэдүүлээ:

—Манай нүхэдые—Краснодоной геройнуудые, Зоя Космодемьянская, Лиза Чайкина, Шура Чекалин, Юрий Смирнов гэгшэдые дайсанай зобооһониие. дайнай бусад аюулнуудые бидэнэр хэзээдэшье мартахагүйбди. Эхэ оронойнгоо улам ехээр һалбаран хүгжэхые, манай залуушуулай зол жаргалта байдалай һандархагүйе хүсэнэбди.

Станок бүхэнһөө ехээр продукци гаргаха, продукциингаа шанарые улам һайжаруулха, социалистическэ мүрысөөнэй түрүүшүүлэй түрүү дүй дуршэлые үргэнөөр дэлгэрүүлхэ ёһотойбди.

Митингдэ хабаадагшад агууехэ вождь И. В. Сталинда ябуулха тон ехэ дэбжэлтэтэйгээр амаршалгын бэшэг баталан абаа.

(ТАСС).

„Эб найрамдалай түлөө гараа табихагүй нэгэшье хүн байхагүй!“

Эб найрамдал хамгаалгын Советскэ комитедэй Уряада зорюулагдан Бурят-Монголой педагогическа ба багшанарай институдай студентнэр, һургагшад болон техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй үргэн суглаае институдай математикын кафедрые даагша нүхэр П. И. Хайдуков нээжэ, тобшохон аад, дүлэтэ үгэнүүдые хэлээд, ВКП(б)-гэй Улан-Удын городской райкомой секретарь нүхэр А. Х. Хамагановта үгэ үгэбэ.

Нүхэр Хамаганов эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын комитедэй Уряае дэмжэхэ тушаа СССР-эй Верховно Соведэй Мэдүүлгын, мүн эб найрамдал хамгаалха Советскэ комитедэй Уряагай гүнзэгы ехэ удхашанар тухай дэлгэрэнгыгээр хэлэбэ.

— Верховно Соведэй Мэдүүлгэ хадаа, — гэжэ нүхэр Хамаганов өөрынгөө үгэ соо тэмдэглээ, — бүхы советскэ хүнүүдэй арюун нангин һанал хүсэлые элирхэйлэн харуулаа. Эгээ иимэһээ тус Мэдүүлгэ манай орон дотор хаа хаанагүй туйлай ехэ патриотическа дэбжэлтээр угтагдаа. Хэр угһаа эб найрамдал хүсэгшэ манай хүнүүд Стокгольмско Уряа доро гараа табиха зуураа, түрэл правительствынгаа хододоо ябуулжа байдаг эб найрамдалай политикые һайшаан дэмжэдэг байһанаа, социалистическэ Эхэ орондоо, большевистскэ партида, агууехэ Сталинда хизааргүй үнэн сэхэ ба дуратай байһанаа үшөө дахин харуулжа байна.

Түүхын науканuудай кандидат, доцент нүхэр В. П. Тюшев өөрынгөө үгэ соо иигэжэ мэдүүлээ:

—Манай советскэ гүрэнэй анхан тогтоод байхадаа хэлэһэн түрүүшынь үгэ хадаа эб найрамдал тухай үгэ байгаа һэн. Тэрэ гэһээр лэ Советскэ правительство эб найрамдалай ленинско-сталинска политикые шууд сэхээр ябуулна. Мүнөө Советскэ Союз хадаа бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай тала баригшадай асари ехэ лагериие толгойлжо байна. Энэ лагериин хүсэн хэмжээлэшэгүй ехэ. Энэ хүсэн үдэрһөө үдэртэ үргэдэжэ байна.

Техническэ хүдэлмэрилэгшэ, эхэ Л. Н. Фурдуева иигэжэ мэдүүлээ:

— Эб найрамдал хүсэдэггүй гансаханшье хүн манай социалистическэ Эхэ орон соо олдохогүй, Стокгольмско Уряа доро гараа табихагүй нэгэшье хүн байхагүй!

Институдай хэлэ ба литературын факультедэй дүрбэдэхи курсын студент С. Чагдуров сэдьхэл хүдэлгэмэ патриотическа үгэ хэлээ.

Суглаан болбол эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын комитедэй Уряае дэмжэхэ тухай СССР-эй Верховно Соведэй мэдүүлгые ба эб найрамдал хамгаалха Советскэ комитедэй Уряае һайшааһан тогтоол нэгэн һаналаар баталан абаа.

Һүүлээрнь суглаанда хабаадагшад Стокгольмско Уряа доро туйлай ехэ патриотическа дэбжэлтэтэйгээр гараа табяа.

ДАЙСАНИИЕ БУТАСОХИЛГЫН ТҮҮХЭТЭ ТҮСЭБ

Юһэн жэлэй саада тээ, 1941 оной июлиин 3-да советскэ арадай агуухэ вождь нүхэр Сталин манай Эхэ орондо гитлеровскэ Германиин мэхэтэ муухайгаар добтолһон тухайда Советскэ Союзай бүхы гражданинуудта радиогоор хандаһан байна. Нүхэр Сталин энэ түүхэтэ хандалга соогоо социалистическэ Эсэгэ ороноо хамгаалгада СССР-эй **арадуудые уряалһан байгаа.**

Нүхэр Сталинай радиогоор хэлэһэн үгэ хадаа дайсанийе бутасохилгын **гайхамшагта,** бүхы талаһаан баримталагдаһан **түсэб,** гансахан манай Эхэ ороной эрхэ сүлөө ба бэеэ даанхай байдалай түлөө бэшэ, мүн Европын бүхы арадуудые германска фашизмын дарлалтаһаа сүлөөлхын түлөө тэмсэлэй түсэб мүн болоо.

Дайсантай хэхэ хайра гамгүй **тэмсэлдэ олон миллион зониие зоригжуулдаг айхабтар ехэ элсүүлхы хүсэтэй политическэ** документ байһан туладаа нүхэр Сталинай хэлэһэн үгэ болбол марксистско-ленинскэ теоридо шэнэ ехэ нэмэлтэ мүн болоно. Нүхэр Сталин болбол дайн **сэрэг ба политика хоёрой хоорондын харилсаан, үнэнтэ зүб ба үнэнтэ зүб** бэшэ дайнууд тухай **һургаал гэхэ** зэргын пролетариадай революционно теориин **асуудалнуудые саашань хүгжөөһэн байна. Нүхэр Сталин** болбол түрүү советскэ сэрэгэй наукые саашань хүгжөөһэн, дайн сэрэгэй оршон **байдалда хүдэлмэришэд ба тарялашадай социалистическэ** гүрэнэй уласхоорондын политикын асуудалнуудые научнаар шиидхэлгын сасуулагдашагүй үльгэр жэшээ үгэһэн байна.

Нүхэр Сталинай радиогоор хэлэһэн үгэ хадаа Эхэ ороноо алдаршуулхын тулада, социализмые алдаршуулхын тулада айхабтар ехэ габьяануудта советскэ хүнүүдые зоригжуулхаһаа гадна, мүн гитлеровецүүдээр дарлагдаһан Европын арадуудые бэеэ даанхай байдалай ба национальна суверинетедэй түлөө тэмсэлдэ уряалһан агуухэ уряал байгаа.

Баруун Европын «демократическа» гэдэг гүрэнүүдэй зонхилхы ангинууд гитлеровскэ сэрэгэй машинын үмэнэ эшүүритэй муухайгаар капитулировалаад, фашистска армиин илагдашагүй тухай зар тунхаг али болохоор тараажа байһан үедэ нүхэр Сталин болбол **«илагдашагүй арминууд** үгы ба **байгаашьегүй юм» гэжэ тон тодоор гэршэлһэн байна.**

Нүхэр Сталинай энэ тобшолол **хадаа дэлхэйн** түүхын бүхы дүй **дүршэлдэ** түшэглэнэ. 1812 ондо французска интервентнүүдтэ эсэргүүсэжэ хэһэн Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайндаородой арминууд Наполеоной армиин илагдашагүй гэдэгэй шал худал байһые хүсэд элирүүлһэн байгаа. Дэлхэйн нэгэдэхи империалистическэ дайнай үедэ гансаханшье немецкэ бэшэ, мүн баһа англо-франко-американска зарим ядуу стратегүүд Вильгельмын немецкэ армиин илагдашагүй тухай хэлсэдэг байгаа. Мүн энэшье армиин хяа һамна сохигдоһыень түүхэ харуулна. «Гитлерэй мүнөөнэй немецко-фашистска арми тухайда мүн тиигэжэ хэлэхэ хэрэгтэй,—гэжэ нүхэр Сталин заана. Энэ арми болбол Европын континент дээрэ биратай эсэргүүсэлтэ үшөө үзөөгүй гээшэ. Тэрэ хадаа имагта манай территори дээрэ шанга эсэргүүсэлгэтэй ушарба. Энэ эсэргүүсэлгын эсэстэ немецко-фашистска армиин эрхим дивизинүүдынь манай Улаан Армяар бутасохигдоод байгаа хадаа, гитлеровскэ фашистска арми болбол Наполеоной ба Вильгельмын арминуудай бутасохигдоһондол адляар тэрэшэлэн бутасохигдожо болохо ба бутасохигдохошье юм гэһэн удхатай гээшэ».

Агуухэ вождиин энэ гениальна уридшалан харалгые событинуудай саашанхи ябасын бүримүһэн гэршэлһэниинь мэдээжэ. Агуухэ Сталинаар хүтэлбэрилэгдэжэ ябаһан советскэ арад гитлеровскэ Германиие болон тэрэнэй сателлидүүдые бүримүһэн илажа, тиигээд бүхы хүн түрэлтэниие фашистска богоолшолгоһоо аршалһан байна.

Илагдашагүй арминууд байдаггүй юм, эрхэ сүлөөдэ дуратай дэлхэйн арадуудые богоолшолхо гэһэн агрессорнуудэй хонгор тэнэг түсэбүүд урагшагүйдэн бута һурэхэ тухай нүхэр Сталинай гайхамшагта заабари хадаа дэлхэйе эзэмдэхэ һанаатай империалистическэ бүхы этэгээдүүдтэ тон шанга һануулга мүн болоно. Дэлхэйе эзэмдэхэ гэһэн галзуу тэнэг бодолые баримталжа байһан США-гэй зонхилхы этэгээдүүд хадаа Гитлерэй ба тэрээндэ аллишуулай ямар хуби заяатай байһыень һанаад үзэхэ ёһотой.

Эб найрамдалай, демократиин ба социализмын бүхэдэлхэйн лагериин хүсэнүүд үдэрһөө үдэртэ ургэн бэхижэнэ. Эдэ хүсэнүүд реакциин хүсэнүүдтэ орходоо һураггүй ехэ. Дайн сэрэгые һүжэрөөгшэдтэ эсэргүүсэн тэмсэжэ байхадаа дэлхэйн арадууд болбол социализмын илалтануудһаа, советскэ правительствын эб найрамдалай гадаадын политикаһаа, нүхэр Сталинай арюун һайхан ажал-ябуулгаһаа өөрынгөө үнэн зүб хэрэгэй заатагүй илаха байһанда хэлбэришэгүй этигэлэй хүсэн түгэс баримтые олоно.

Манай орондо тохёолдоһон аюулай бүхы гүнзэгыень ойлгожо абахые нүхэр Сталин 1941 оной июлиин 3-да арадта хандаһан **түүхэтэ хандалга соогоо** советскэ хүнүүдые уряалһан байгаа.

Гитлеровскэ Германи болбол үхэл ба богоолшолгые, национальна культура болон национальна гүрэн түрын байдалай һандаралые, помещигүүд болон капиталистнуудай засагай һэргэн бодохо ба советскэ хүнүүдые немецкэ князууд болон баронуудай богоолшод болгохо аюулые СССР-эй социалистическэ нацануудта асаржа ябаа. «Тиимэ болохолоороо,—гэжэ нүхэр Сталин хэлэһэн байна,—советскэ гүрэнэй ажабайдалга ба үхэл хоёрой тухайда, СССР-эй арадуудай ажабайлга ба үхэл хоёрой тухайда, Советскэ Союзай арадууд эрхэ сүлөөтэй байха гү, али богоолшолгодо орохо гү гэһэн тухайда хэрэг ябажа байна».

Гитлеровскэ Германида эсэргүү Советскэ Союзай хэһэн дайн хадаа хүн түрэлтэнэй түүхэдэ болоһон **эгээ үнэнтэ зүб дайн, социалистическэ Эсэгэ ороной эрхэ сүлөө ба** бэеэ даанхай байдалай түлөө дайн, Октябрьска социалистическэ революциин агуухэ туйлалтануудые **хамгаалхын түлөө** дайн, болото демократиин, арадуудай хани харилсаанай ба социалистическэ ажалай бадаран хүгжэлтын түлөө дайн байгаа.

Советскэ политика хадаа хододоо эб найрамдалай болон уласхоорондын договорнуудые нигта наринаар сахилгын политика байгаа юм гэжэ нүхэр Сталин харуулаа. Капиталистическэ байгуулалтада орходоо, уласхоорондын хани харилсаанай үндэһэ һууринуудые будүүлигээр эбдэдэг хархис империализмда орходоо советскэ социалистическэ байгуулалтын айхабтар ехэ моральна булюу хүсэтэй байһаниинь энээндэ харагдана.

Фашистска Германи Советскэ Союзда гэнтэ ба мэхэтэ муухайгаар добтолоод, богонихон болзор соо **өөһэдынгөө сэрэгүүдтэ** зарим **тэды таатай байдал туйлаһан** байгаа. Гэбэшье, тэрэ болбол шуһата агрессор байһанаа бүхы дэлхэйн нюдэн дээрэ элишэлэн харуулаад, политическээр шүүгдэһэн байгаа. «Германиин туйлаһан сэрэгэй удаан бэшэ сагай энэ шүүбэринь эпизод лэ гээшэ,—гэжэ нүхэр Сталин тиихэдэ хэлээ һэн, харин СССР-эй амжаһан туйлай ехэ политическэ шүүбэри хадаа ехэ ба удаан саг соо байха нүхэсэл мүн болоно, энээнэй үндэһэ һуури дээрэ фашистска Германитай дайнда Улаан Армиин сэрэгэй эрид шууд амжалтанууд бэелүүлэгдэхэ ёһотой».

Сэрэгэй событинуудай саашанхи ябасань сталинска уридшалан харалгые бүримүһэн баталаа. Дайн сэрэгэй түрүүшын жэлэй турша соо Советскэ Арми горьтой ехэ амжалта туйлаһан байна. Тэрэ хадаа Москва шадар немецко-фашистска сэрэгүүдые бутасохёод, дэлхэйн хоёрдохи дайнда түрүүшын ехэ диилдэлгэ немецүүдтэ асаржа, германска армиин илагдашагүй гэдэгэй шал худал байһые хүсэд элирүүлһэн байна.

Агрессиин политика агрессорнүүдтэ өөһэдтэнь эсэргүүгээр хандуулагдажа, дэлхэйн олониитын нюдэн дээрэ тэдэнэй нэрыень бүримүһэн гутаана гэһэн нүхэр Сталинай заабари хадаа шэнэ дайе империалистическэ лагериин зонхилогшодой нюуса далда бэшээр бэлэдхэжэ ба өөһэдынгөө агрессивнэ түсэбүүдые бэелүүлхын тула реакционно хүсэнүүдтэй элдэбын блогуудые байгуулжа байһан мүнөөнэй эпоходошье айхабтар ехэ принципиальна удхатай байна. Американска империализмын зонхилогшод хадаа гитлеровецүүд болон японско империалистнуудай түсэбтэ орходоо, дэлхэйе эзэмдэхэ гэһэн улам бүри үндэһэ баримтагүй, авантюристическэ түсэбүүдые зохёоно. Гэбэшье, американска империалистнууд антиимпериалистическэ лагериин ургажа байгаа хүсые ба эмхидэлые эрид тооногүй. Арадууд дайнда дурагүй, дайе шоо үзэнэ. Империалистическэ агрессорнүүд тэдэниие ямар аймшагтай нүхэн худар түлхихэ һанаатай байһыень тэдэнэр улам ехээр мэдэжэ байна. Дайн сэрэгые американска һүжэрөөгшэдэй агрессивнэ политика хадаа бусад бүхы агрессорнүүдэй политикын бута һурэлгөөр дүүрэһэндэл адли тиигэжэ зайлашагүй бута һурэлгөөр дүүрэхэ байна. Советскэ Союз түрүүтэй бүхы прогрессивнэ хүн түрэлтэн дайн сэрэгые һүжэрөөгшэдтэ эсэргүү, эб найрамдалай, демократиин ба социализмын түлөө тэмсэлые улам бүри үргэнөөр дэлгэрүүлжэ байһан мүнөө үедэ нүхэр Сталинай түүхэтэ үгэ соогоо хэлэһэн идеянүүд арадуудай хани харилсаанай политикые бодото байдал дээрэ амжалтатайгаар бэелүүлгын ба дайн сэрэг һүжэрөөгшэдые хизаарлаха арга боломжотой байһандаа этигэхэ этигэлые эб найрамдалай тала баригшадай олон миллион хүн зондо олгоно.

Германска фашизмые илаха гээшэ түүхэтэ шухала ябадал мүн гэжэ гэршэлээд, Советскэ Союз гитлеровскэ Германида эсэргүү тэмсэл хэхэдээ гансаардахагүй, «... манай Эсэгэ ороной эрхэ сүлөөгэй түлөө дайн болбол Европын ба Америкын арадуудай бэеэ даанхай байдалай түлөө, демократическа эрхэ сүлөөгэй түлөө тэдэнэй тэмсэлтэй нэгэдэн нииилэхэ байна» гэжэ научнаар уридшалан таагаад, нүхэр Сталин болбол илалта гээшэ өөрөө ерэдэггүй юм, тэрэниие эмхидхэхэ хэрэгтэй гэһэн ленинскэ заабариие принципиальнаар үндэһэлэн баримталаад, саашань, сэрэгэй үеын условинуудта тааруулан, хүгжөөһэн байна.

Нүхэр Сталин болбол дайсанийе бутасохилые эмхидхэхэ нигта нарин түсэбые харааалаад, научнаар баримталһан байна. Тэрэ хадаа Эхэ орондо тохёолдоһон аюулай бүхы гүн гүнзэгые билгоод, дайнай үедэ аюултай тэнигэлэй ба һанаа амар ябадалһаа амгалан байгуулалтын һанал болоһоо хагасаһыень советскэ хүнүүдые уряалһан байна. Советскэ хүнүүд фронтын аша туһада ба дайсанийе бута сохихо ябадалые эмхидхэхэ зорилгонуудта бүхы юумэеэ хандуулан, бэеэ зэһэхэ, бүхы хүдэлмэреэ шэнэ, дайнай гуримаар шэнэдхэн табиха ёһотойбди гэжэ нүхэр Сталин хэлэһэн байна. Советскэ зэргэнүүдтэ гэмэр гутар гэлдэгшэдтэ ба аймхайнарта, уулагар мэгдүүнэртэ ба бодхуултагшадта һуури байхагүй гэжэ Сталин һургаһан байгаа. Хатуу зориг, шэн габьяа, манай гайхамшагта һайхан Эхэ ороной дайсадта эсэргүүсэн, социализмын дайсадта эсэргүүсэн ами бэеэ гамнангүй тэмсэхээр бэлэн байлга хадаа советскэ хүнүүдэй гол шанар болохо ёһотой.

Армида бүхы талын туһаламжа эмхидхэхэ, тэрэнэй зэргэнүүдые ехээр нэмэхэ ябадалда нүхэр Сталин онсо анхаралаа хандуулһан байна. Тэрэ хадаа Улаан Армиин тылые бүхы хэмжээгээр бүхэжүүлхэ, бүхы предприятинуудай шанга ажалые хангаха гэжэ советскэ хүнүүдые уряалһан байна.

Нүхэр Сталин болбол фашистска Германитай дайе хоёр арминуудай хоорондо хэгдэһэн дайн тэды бэшэ, харин немецко-фашистска сэрэгүүдтэ эсэргүү бүхы советскэ арадай агуухэ дайн мүн гэжэ тодорхойлоод, дайсанай ара талада партизанска отрядуудые байгуулха тухай советскэ арадые уряалһан байна. Большевистскэ парти нүхэр Сталинай заабаринуудые хүтэлбэри болгон, гитлеровскэ булимтарагшадай эзэмдэһэн территори дээрэ олон тоото партизанска отрядуудые байгуулһан, тэдэнь дайсанда тон ехэ хохидол үзүүлһэн ба дайсанай нилээд ехэ хүсэнүүдые бэедээ татаһан байгаа.

Большевистскэ партиин ба тэрэнэй *вождиин асари* ехэ эмхидхэлэй хүдэлмэриин ашаар бүхы оромнай, бүхы араднай дайсантай тэмсэхэ тэмсэлдэ бодхоогдоһон байгаа. Олон миллион советскэ патриодууд Советскэ Армиин зэргэнүүдтэ жагсажа, социалистическэ Эхэ ороноо хамгаалха ябадалда бэеэрээ бодоһон юм. Москвада ба Ленинградта, дайсанай добтолхо аюулай тохёолдомоор городуудта ажалшад арадай ополчениин полкнууд ба дивизинүүдые байгуулһан байна.

Тон богони **болзор соо СССР-эй** арадай ажахые сэрэгэй гуримаар шэнэдхэн байгуулха ябадал бэелүүлэгдэһэн байгаа. Героическа советскэ арад болбол дайсанийе бутасохихын тула шухала бүхы юумэнүүдээр Советскэ Армяа сэрэгэй үеын хүндэ хүшэр условинуудта хангажа шадаһан байна. Советскэ индустри болбол Советскэ Союзай зэбсэгтэ хүсэнүүдые эгээл түрүү сэрэгэй техникээр хангаһан юм. Үшөө дайнай урда тээхи сталинска табанжэлнүүдэй үедэ большевистскэ парти болбол нүхэр Сталинай заабаринуудые хүтэлбэри болгон, манай орониие эдэбхитэй оборонодо бэлэдхэһэн, дай хэхэдэ хэрэгтэй боложо болохо хүсэн түгэлдэр экономическа база байгуулһан байна. Эдэ бүхы ябадалаар дээрэхи зорилгонууд амжалтатайгаар бэелүүлэгдэһэн юм.

Советскэ общественнэ ба гүрэнэй байгуулалтын агуухэ булюу хүсэтэй *байһаниинь,* советскэ бэшэ ямаршье байгуулалтада орходоо тэрэнэй булюу байһаниинь Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнай үедэ онсо хүсэтэйгөөр харагдаһан байна. Дайнай гал соо СССР-эй арадуудай хани барисаа улам бүри бэхижэһэн ба хатуужаһан байна. Дүлэтэ ба зохёон байгуулхы советскэ патриотизм хадаа тыллэ советскэ хүнүүдэй гайхамшагта ажалай габьяанууд ба фронт дээрэ манай сэрэгшэдэй мартагдашагүй дайшалхы габьяануудай булагынь болоһон байна.

Нүхэр Сталинай гениальна хүтэлбэри, Ленин—Сталинай агуухэ **партиин асари ехэ эмхидхэлэй** хүдэлмэри, советскэ арадай үзэгдөө **дуулдаагүй геронзм хадаа хоёрдохи** фронт нээлгые бидэнтэй союзна **державануудай ехээр хожомдуулһаншье һаань,** гитлеровскэ Германи ба тэрэнэй вассалнуудые Советскэ Союзай бүхэдэлхэйн-түүхэтэ ёһоор илаһан илалтые хангаһан байна. Нүхэр Сталинай шууд хүтэлбэри доро Москва шадар немецүүдые бутасохилго бэелүүлэгдэһэн байгаа. Нүхэр Сталинай сэсэ мэргэн хүтэлбэри доро советскэ сэрэгүүд Сталинградай райондо 300 мянган сэрэгтэй немецкэ армиие бүһэлөөд, бутасохижо, агуухэ дайнуудай түүхэдэ эгээл гайхамшагта илалта туйлаһан, дайнай ябасада эрьелтэ хэһэн байна. Сталинска сэрэгэй гени хадаа Курск шадархи алдарта тулалдаанда агуухэ илалта туйлаха ябадалда советскэ сэрэгүүдые асарһан байгаа, тэндэ эгээл шэлэгдэмэл фашистска дивизинүүд шадалаа һалажа, бутасохигдоһон бэлэй. 1944 ондо Советскэ Арми болбол гениальна сталинска хүтэлбэри доро 10 эрид шанга сохилтонуудые немецкэ сэрэгүүдтэ хойно хойноһоонь хэһэн байна. Тэрэ сохилтонуудай эсэстэ гитлеровскэ арми болбол Советскэ Союзай газар дээрэһээ намнагдаад, дайн сэрэгэй ябуулганууд дайсанай газар дээрэ шэлжүүлэгдэһэн байгаа.

Нүхэр Сталинай приказые дүүргэлтэ болгон, советскэ сэрэгүүд 1945 оной майн 2-то Берлиниие эзэлээд, гитлеровскэ Германиие капитуляци хэхэ баатай болгоһон юм. Сталинска хүтэлбэриин ашаар, сэсэн мэргэн сталинска стратегиин ба тактикын ашаар Советскэ Арми болбол манай Эхэ ороной нэрэ хүндэ ба бэеэ даанхай байдалые хамгаалһан тэды бэшэ, мүн Европын арадуудые фашистска богоолшолгоһоо абарһан байна.

«Дайнай хүндэ хүшэр жэлнүүдтэ Улаан Армиие ба советскэ арадые Советскэ Союзай сэсэн мэргэн ба шалгармал вождь—агуухэ Сталинай урагшань хүтэлжэ ябаашань манай зол жаргал гээшэ. Генералиссимус Сталинай нэрээр манай ороной түүхэдэ ба бүхы дэлхэйн түүхэдэ манай армиин алдарта илалтанууд орохо байна» (В. М. Молотов, Агуухэ Октябрьска социалистическэ революциин 28-дахи ой, 1945 он, нюур 18).

Советскэ арадай бүхэдэлхэйн-түүхэтэ илалта хадаа фашистска богоолшолгоһоо сүлөөлэгдэжэ, социалистическэ хүгжэлтын замда ороходонь Центральна ба Зүүн Урда зүгэй Европын оронуудай арадуудта туһалаа.

Реакциин хүсэнүүдэй шэнэ диилдэлгэнь Хитадай арадай республикын тогтолго ба Германска демократическа республикые байгуулга болоһон байна.

Иигэжэ дэлхэйн хоёрдохи дайнай хойто тээ уласхоорондын хүсэнүүдэй хубаарилгада горьтой ехэ хубилалтанууд болоо. СССР мүнөө эб найрамдалай түлөө тэмсэлдээ гансаарданги бэшэ. Советскэ Союз болбол шэнэ дай һүжэрөөгшэдтэй, реакциин хара хүсэнүүдтэй тэмсэл соо эб найрамдалай ба демократиин хэрэгые хамгаалжа байһан эб найрамдалай тала баригшадай хүсэн түгэлдэр уласхоорондын демократическа лагериие толгойлжо байна. Эб найрамдалай тала баригшадай хүсэнүүд ургажа ба бэхижэжэ байна. Бүхы дэлхэйн олон миллион ажалшад атомна зэбсэгые хорихо ба агрессиин болон хүнүүдые ниитэ олоорынь үгы хэхэ энэ зэбсэгые түрүүлэн хэрэглэһэн правительствые сэрэгэй гэмтэн гэжэ тоолохо тухай эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын комитедэй Уряае халуунаар дэмжэжэ байһан ябадал энээн тухай гэршэлжэ үгэнэ. СССР-эй Верховно Совет эб найрамдал тээшэ советскэ хүнүүдэй нэгэн һаналтай эрмэлзэлтые дамжуулха зуураа Саг үргэлжын комитедэй дурадхалнуудтай һаналаа нэгэдэжэ байһан тухайгаа мэдүүлбэ.

СССР-эй ажалшад советскэ гүрэнэй эб найрамдалай политикые халуунаар дэмжэн, эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын комитедэй Стокгольмско сессиин Уряада нэгэн һаналтайгаар гараа табинад.

Большевистскэ партиин хүтэлбэри доро, нүхэр Сталинай сэсэн мэргэн ударидалга доро, СССР-эй арадууд арадай ажахые дайнай хойто тээ һэргээн бодхооходо ба хүгжөөхэ түсэбые үлүүлэн дүүргэнэ, коммунистическэ байгуулалтын сталинска программые амжалтатайгаар бэелүүлнэ. Нүхэр Сталинай нэрээр дэлхэйн бүхы оронуудтахи олон зуун миллион хүнүүд эб найрамдалай түлөө, демократиин түлөө, социализмын түлөө үсэд шанга ба хэлбэришэгүй сэхэ тэмсэл ябуулжа байна.

Проф. **М. БАСКИН.**

Германска территори дээрэ колорадск сохые американска самолёдуудай хаяһан тушаа США-гэй Правительствод Советскэ Правительствын эльгээһэн нот

Июниин 20-да ССР Союзай Правительство Германска Демократическа Республикын Правительствоһаа ното абаа, тэрээн соонь, американска самолёдууд **хартаабхын тарилгын аюулта дайсан**—колорадска сохые Германска Демократическа Республикын территори **дээрэ угаа олоор** хаяа гэжэ мэдээсэгдэнэ. Германска Демократическа **Республикын** Правительствын байгуулһан Онсо Комиссиин элидхэл нотодо хабсаргагдаһан байгаа, тус комиссиин мүрдэлгэнь колорадска сохые американска самолёдуудай хаяһан баримтануудые гэршэлбэ.

Энээнтэй дашарамдуулан, июниин 30-да, СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министерство США-гэй Правительствода адресовалагдаһан Советскэ Правительствын иимэ нотые Москвадахи США-гэй Посольствоор дамжуулан эльгээбэ:

Майн 22-һоо июниин 30 хүрэтэр американска самолёдууд агаарай ниидэлгэнүүдэй мүнөө байгаа журамые эбдэжэ, хартаабхын тарилгын аюулта дайсан—колорадска сохые Цвиккау, Глаухау, Плауэн, Эльсниц, Ауэ, Хагенов, Людвигслюст, Пархим, Шверин, Шенеберг, Эйзенах, Гюстров, Кведлинбург, Росток, Альтенбург, Гота ба Германска Демократическа Республикын бусад районуудта ехэ олоор хаяа гэһэн мэдээсэлые Советскэ Правительство Германска Демократическа Республикын Правительствоһаа абаһан байгаа.

Германска Демократическа Республикын Правительствын дурсагдаһан мэдээсэлтэй хамта, Советскэ Правительство Германска Демократическа Республикын Правительственна Онсо Комиссиин элидхэл абаба. Колорадска сохы хаялга хадаа наринаар зохёогдоһон түсэбэй ёһоор, үргэн ехэ территори дээрэ хэгдэһэн ба германска арадые эдеэ хоолоор хангах ябадалда хохидол ушаруулха, тэрэшэлэн Германска Демократическа Республикатай хилэ залгаһа оронуудтахи хартаабхын полинуудта колорадска сохын тараагдаха аюул ушаруулха зорилгото байһан юм гэжэ тэрэ элидхэлын батална.

Германска Демократическа Республикын территори дээрэ колорадска сохые американска самолёдуудай хаяһан тушаа Правительственна Онсо Комиссяар тогтоогдоһон олон тоото баримтанууд хадаа эдэ ябуулганууд зорюута хэгдэһэн ба тиимэһээ гэмтэ шэнжэ шанартай байна гэжэ харуулна.

Германидахи американска эзэмдэлгын засагаархидай дурсагдаһан ябуулгануудта США-гэй Правительствын анхаралые хандуулжа, СССР-эй Правительство гэмтэнүүдые харюусалгада хабадуулхые эринэ ба хойшодоо иимэ баримтануудай дабтагдахагүй байхые хангаһан зохихо хэмжээнүүдые США-гэй Правительство абаха бэзэ гэжэ хүлеэнэ.

Дээрэ хэлэгдэһэнтэй дашарамдуулан, Советскэ Правительство хадаа США-гэй Правительствын абаһан хэмжээнүүд тухай мэдээсэлнүүдые хүлеэнэ.

Германска Демократическа Республикын территори дээрэ колорадска сохые американска самолёдуудай хаяһантай дашарамдуулан хэгдэһэн мүрдэлгын дүнгүүд тухай Правительственна Онсо Комиссиин элидхэл энээндэ хабсаргагдаба».

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Городоо сэсэрлиг һайхан болгоё, гоё гоё гэрнүүдые бария!

(Улан-Удын Городской райкомой партийна эдэбхитэдэй суглаанһаа)

Улан-Удын городской районой партийна эдэбхитэдэй суглаан болобо. Тэдэнэр Улан-Удые шэнэдхэн байгуулха ба ногоорууулха тухай ВКП(б)-гэй горкомой V пленумэй тогтоолой дүүргэлгые хэлсэбэ. Энэ асуудалаар партиин городской райкомой секретарь нүхэр **Хамаганов** дэлгэрэнгы элидхэл хэһэн байна.

—Манай республикын столица **Улан-Удые** шэнэдхэн байгуулха ба модо сэсэрлигээр ногоорууулха ехэхэн хүдэлмэри хэгдэжэ байна,—гэжэ нүхэр Хамаганов хэлэнэ. **Садууд ба скевернүүдтэ** хэдэн мянган **модод таригдаһан,** улицанууд **шулуугаар дэбдигдэһэн** ба олон **квартиратай байранууд** баригдаһан **байна.**

Жэшээлхэдэ, 7 мянга 88 квадратна метр улицанууд шулуугаар хушагдаа. **Городой** улицануудаар 25 мянган, городской паркда 7 мянган модод үнгэрэгшэ намар таригдаһан байна. Ленинскэ, Сталинска ба Кировскэ улицануудаар сэсэгэй **гоё һайхан** клумбанууд таригдаһан байна. Гэбэшье, байра байдалай капитальна барилгын түсэб дүүргэгдэнэгүй, — гээд саашань элидхэлшэ хэлэнэ.—Бурмонголлестрест (эрхилэгшэнь нүхэр Шатилов) хадаа 8 квартиратай 2 байшангуудые бариха гэһэн түсэбтэй аад, мүнөөшье хүрэтэр барилгаяа эхилээдүй, городой ажалшадай байра байдалые улам һайжаруулгада трестын конторо хабаагүй шэнги һуулсанад. Мүн Бурмонголгражданстрой (начальнигынь нүхэр Федоров) гэр байрануудые заһабарилгые бодотоор эмхидхэнэгүй. Харин, Дамбын улицада тус стройн бариһан 3 ехэ гэрнүүд нойтон модоор баригдаһанһаа доошоо һуушоод дахяад заһабарилгатай болоо. Тэрэшэлэн, Ремстрой конторо (начальнигынь нүхэр Гурзалов) капитальна барилгын түсэбые үгтэһэн болзортоо миин 55 процент дүүргээ, теэд муу шанартайгаар, мүн лэ нойтон модоор барилгануудые хэһэн байна. Теэд, барилгын хүдэлмэри хэрзэргэ ябанаб гэжэ нүхэр Гурзалов һонирходоггүй юм.

Горжилпром (начальнигынь нүхэр **Матвеев**) гэрнүүдэй заһабарилгые удааруулна. Ленинскэ улицын 17/5 гэртэ нэгэ пээшэн хахад жэл соо табигдажа арайхан гэжэ дүүргэгдэһэн байха юм. Теэд энэ организаци байрын фондын онсо ехэ дутагдалтайе мэдэбэшье, хүдэлмэреэ түргэдхэхэ хэмжээнүүдые абанагүй.

Гадна, городой скевернүүдые ба улицануудые сэбэрлэлгэдэ городой зон хабаадуулагдадагүй, комсомольско организацинуудшье тэдэ хэрэгтэ хам оролсоногүй гэбэ.

Гансал парк байбашье, ажалшадай культурна эрилтэнүүдые тэрэ хангадагүй гэжэ элидхэлшэ тэмдэглэнэ.

Удаань элидхэлшэ болбол Улан-Удые шэнэдхэн байгуулха тухай РСФСР-эй Министрнүүдэй Совет дээр баталагдаһан генеральна түсэбэй район дотор ямараар дүүргэгдэжэ байһые мэдээсэбэ: һүүлэй үедэ 377 кубическа метр багтаамжатай гэрнүүд, 8 һургуулинууд, 3 больница, 10 яслинууд, 2 поликлиникэ баригдаа. Мүн 20 километр утатай водопровод табигдаһан байна. 154 к[illegible] метр улицанууд шулуугаар хушагдаһан ба 15 мянган метр харгы асфальтировалагдаһан байна. —ВКП(б)-гэй горкомой V пленумэй тогтоолнуудые саашадаа бүрин түгэс дүүргэхэ хэрэгтэ ажалшадай дунда ябуулагдажа байгаа ниитэ-политическэ хүдэлмэри ехээр туһалха байна, гээд нүхэр Хамаганов элидхэлэйнгээ түгэсхэлдэ хэлэбэ.

Элидхэлэй удаа тээ үгэ хэлэһэн Райкомхозые даагша нүхэр **Боков** болбол Бурмонголлестрестын барилгаяа хүсэд дүүргээгүй орхиһониие шүүмжэлбэ. Зарим олон квартирна гэрнүүд хэдэн жэлдэ баригдажа дүүрэнэгүй гэжэ хэлэбэ.

Удаалан, БМАССР-эй гүрэнэй аюулгүйе сахиха Министрын орлогшо нүхэр **Полункин** болбол ВКП(б)-гэй райкомой хүдэлмэриин дутагдалнуудтай, городской парк мэтэ хүн зоной ябадаг газарнуудтахи культурна хүдэлмэриие һайжаруулхын хойноһоо райком һаналаа хүсэд табинагүй гэжэ хэлэбэ.

—Городой ажалшадые хүсэдөөр гэр байратай болгохо тон шухала байна,—гэжэ райгүйсэдкомой социально-тэдхэмжын таһагые даагша нүхэр **Патрушев** хэлэнэ, — тиихын хамта, өөрын гэр байрагүй хүдэлмэришэд ба дайнай инвалидуудые байрагар хангаха тушаа райкомой талаһаа анхарал багаар табигдаа.

Пионернүүдэй ордондо (директорынь нүхэр Пономарев) пионерскэ лагерь эмхидхэхэ ба үхибүүдэй сэнгэлиг һайнаар зуные үнгэргэхэ условинууд бэлэдхэгдээгүй, —гэжэ ВЛКСМ-эй райкомой секретарь нүхэр **Раитин** хэлэнэ. Мүн һуралсалай шэнэ жэлдэ бэлэдхэл һургуулинуудта һулаар ябажа байна.

Тус суглаан болбол городые гоё һайхан садуутай ба модо сэсэрлигээр баялиг болгохо хэрэгтэ партийно-политическэ хүдэлмэриин аша үрын тон шухала байһые тэмдэглэбэ. Суглаан хадаа партийна ба комсомольско организацинуудые, улична комитедүүдые городоо болбосон байдалтай болохо хэрэгтэ үргэнөөр хабадуулжа, городской барилгын организацинуудай хүдэлмэриие эрид һайжаруулха тухай шиидхэбэри абаба.

Щучье нуурай эрьедэ байдаг пионерскэ лагерь тухай

Һуралсалай жэл дүүрэжэ, республикымнай хэдэн олон һурагшад ба пионернүүд лагерьнууд ба санаторинуудта амархаяа ошоно. Тэдэнэр экскурсяар, туристска аянда ябажа, үзэсхэлэн һайхан газар нютагуудта амаржа, шэнэ шадал хүсэ абана, хизаар оронтоёо танилсана.

Мүнөө зун пионерскэ болон туристска лагерьнуудта, республикын-

га санаторинуудта 9000 үлүүтэй үхибүүд амархань. Городууд, хүдэлмэришэдэй посёлогууд, колхозууд шадар хэдэн шэнэ шэнэ лагерьнууд нээгдээ.

Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой хүдэлмэришэд, албахаагшад ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй 900 үхибүүд шэнээр нээгдэһэн лагерьнуудай нэгэндэ мүнөө амаржа байна. Тус лагерие профсоюзай заводской комитет Щучье нуурай эрьедэ (Сэлэнгын аймаг) эмхидхээ юм.

* * *

Улан-Удын пригороднэ поездын тогтохотой хамта вагонуудһаань хэдэн олон үхибүүд дэбхэрэлдэн буунад. Хүхюу энеэдэн, баяртай үгэнүүд оршон тойронии зэдэлүүлнэ. Тэдэнэрэй эгээл залуунуудынь — гурбадахи классайхид. Эгээл «ехэнүүдынь»—долоодохи классай һурагшад. Бултанайнь хү-

зүүндэ улаан галстугууд дүлэтэн носоно.

Лагериин начальник Аксана Назаровна Гончарова вагонһоо гаража ерэнэ. Тиихэтэйнь хамта үхибүүд тэрэниие тойрошонод. Хаа хаанаһаань элдэб олон асуудалнууд табигдана, хурсахан, һонорхон үхибүүдэй нюдэд гэтэнэ.

—Үхибүүд! Харагты, тээ тэндэ, Щучье нуурай эрьедэ манай байха лагерь бии,—гэжэ Аксана Назаровна хэлээд, баруун хойшоо заана.

Тэндэ, Жаргалантын баян тала тэниинэ. Бүри саагуурынь Хамар дабаанай хаданууд ногоон торгон подушкануудтал адляар харагдана.

Энэ үдэр байгаалиин байдал илангаяа гоё һайхан. Үхибүүд сэбэр агаараар сээжэ дүүрэн амилжа, холо ойрые һонирхон хаража, баяртай хүхюу үгэнүүдые хоорондоо андалдана. Үнгын сэсэгээр хушагдаһан уужам тала тэдэниие урмашуулна. Мүнгэтэн, хашарһатан байгаа хэдэн багахан нуурнууд, хэзээ бүхэндэ жэргэн наададаг шубуухайнууд—эдэ бүгэдэ эндэ ябаһан хүн бүхэнэй сэдьхэлдэ ойро дүтэл!

Үхибүүд лагерна городогоо харахa, хараашьегүй һаа али багта байһаниинь тухайлха гэжэ оролдоно хэбэртэй. Тэдэнэр хүхэрэн зэрэлгээтэгшэ холо руу һарабшалан шэртэнэд. Теэд, байгаалиин нөөхил арюун һайхан байдал «Ерыт, ерыт!» гэһэндэл харагдана. Нилээд удаахан саг соо хэншье дуугарнагүй. Үхибүүд мүнөө хаража, үзэжэ байһан юумэнүүдээ шадаал һаа бүхөөр сэдьхэлдээ хадууха гэжэ оролдоно.

— Зай, үхибүүд, манай лагерь эндэһээ харагданагүй, харагдахашьегүй. Ой соо юм. Тэрэ хүрэтэр 6 километр. Бидэниие абаашаха автомашинын ерэхэнь ойртоо, —гэжэ Аксана Назаровна хон жэн байдалые гэнтэ хубилгажархина.

— 6 километр!

— Машина ерэхэ гэжэ гү?!

— 6 километр — холо бэшэл!

— Машиные хүлеэһэнэй хэрэг бии аал!

Иимэнүүд үгэнүүд хаа хаанаһаа соностоно, зарим нэгэн хэдэн дахин дабтана. Аксана Назаровна миһэд гээд:

— Хари, машиные хүлеэхэмнай гү, али поход хэжэрхихэмнай гү, гэжэ асуухаяа һанаа һэм?—гэнэ.

— Поход! Поход!—гэлдэн үхибүүд нэгэн доро хашхаралданад.

Железнодорожно № 66 һургуулиин багша, ахалагша пионервожата Софья Ивановна Византаль үхибүүдтэ хандана:

— Манай мүнөө хэхэ поход нилээд уташаг гээшэ. Тиимэһээнь хүн бүхэнэй жаяг заршамтайгаар, нүхэдһөө тээрдэнгүйгөөр ябаха гээшэ тон шухала байна. Таанар—хүмүүжүүлэгшэд ба вожатанар үхибүүдэй оймһо туталые шалгажа үзэгты. Хүлөө холгоохо гээшэ эгээл бэрхэтэй ба эшхэбтэр зүйл болоно. Абажа ябаһан юумэнүүдээ эндээ орхихобди. Машина ерэхэдээ абаад ошохо.

40-өөд минута болоод байхада походно колонно замдаа гараба. Тамшаалгаад хаяжархиһан аргамжа шэнги харгы дахан, үхибүүд хүнгэн солбоноор алхалалдана.

Уужам даа, Эхэ һайхан
оромнай,
Ой модоор, таряан, үһаар элбэг...—гэһэн дуунай омог аялга зэдэлэн сууряатана. Улаан, ягаан, хүхэ, сагаан майка самсануудай үнгэнүүд холилдон, походно колонные бүри гоё, бүри һүртэй болгоно. Холоһоо харахада, ногоон ковёр дээрэ эмхи гуримтайгаар һуулгажархиһан амиды сэсэгүүд шэнги болоно. Уданшьегүй дуунай абяан дуулдахаяа болёод, һүүлээрнь пионерскэ походно колонно хараа далда ороно...

* * *

Үглөөгүүр. Наран үшөө гараадүй. Урижархиһан хүбэн шэнги сагаан манан Щучье нуурые хушажархинхай. Оройдоошье абяа шэмээгүй. Ойншье, нуурай эрьеыншье шубуухайнууд һэреэдүй гэхээр.

Гэнтэ горнын шанга абяан соностоно. Тэрэ дары үхибүүдэй бишыхан городок нойрһоо һэрибэ. Хонгёо нариихан абяатай үгэнүүд,

ташаганаһан энеэдэнүүд дуулдана. Уданшьегүй дахин дуугай болоно. Гансал баянай дуун ба физругай эрид эрид команданууд нуур дээгүүр сууряатана. Тусхай талмай дээрэ лагериин бүхы үхибүүд сугларaад, физзарядка хэжэ байна гээшэ.

Физзарядка дүүрэбэ. Нюураа угаахаяа үхибүүд нуур тээшэ гүйлдэн ошонод. Тунгалаг сэбэрхэн уһатай нуурай уһан үхибүүдэй арюухан нюурнуудые бүри һэргүү сэбэрхэн болгоно.

Пионерскэ лагериин ажабайдалда онсо ехэ баяр баясхалангай минута бии юм. Тэрэнь—туг үргэлгын үе. Энэ хадаа нюур угаалгын һүүлээр болодог. Энэ үедэ лагерьта байгшад бултадаа линейкэ дээрэ зогсодог. Туг үргэлгэ болбол эдир пионернүүдэй баяртай хүхюу, элдэб һонин наадануудаар дүүрэн үдэрэй эхилһэниие баталдаг. Лагерьта байгшад, өөһэдынгөө дуратай юумые хэхэ, дуран соогоо наадаха, һонирхоһон занятияа хэхэ аргатай юм.

Тус лагерьта нилээд томохон библиотекэ бии.. Ураһһайханай литературын шэнэ шэнэ номууд үхибүүдэй хоорондо андалдагдан ябажа уншагдадаг. Хэдэн олон номууд звено болон отрядуудта зүбшэн хэлсэгдэдэг. Энэ зүбшэн хэлсэлгэ нилээд һонирхолтойгоор үнгэргэгдэхэһөө гадна, шэнэ арюун бодолнуудые үхибүүдэй сээжэ соо түрүүлдэг лэ! Александр Матросов, Олег Кошевой, Зоя Космодемьянская ба бусад эдир геройнуудай образууд түрэл болонхой.

Эндэ толилогдоһон зураг дээрэ «Ёһото хүн тухай повесть» уншажа һууһан басагадые харанат. Гартаа ном бариашань хоёрдохи отрядай соведэй түрүүлэгшэ Нина Овчарова гээшэ. Тэрэнэй үетэн Валя Болдогова номой геройнуудтай нэгэн адли замаар ябаһан шэнги шарай түхэлтэй һууна. Эдэ хоёр басагад энэ зүрхэ хүдэлгэмэ зохёолые хэдэхэн часай турша соо уншажа дүүргэхэл. Теэд, иигээд лэ энэ номые һонирхохоо болихо бэшэл. Хэдэн дахин, бүри ехэнүүдшье болоод байхадаа һонирхон уншажа болохо бшуу...

Лагерьтай хүршэ болон Ананий Иванович Калиниченко гэжэ нэрэтэй үни удаанай загаһашан ажаһуудаг. Үхибүүд тэрэ үбгэжөөлые дедушка Ананий гэжэ нэрэлдэг, угаа ехээр хүндэлдэг юм.

Дедушка Ананий урдандаа революционер ябаһан хүн. Октябрьска революциһаа урда тээһээ эхилэн, ажалшан арадай эрхэ сүлөөгэй түлөө эрэлхэгээр тэмсээ юм. Украинын үгытэй таряашадые хэдэн дахин эмхидхэжэ, забастовконуудые хэһэн байна. 1901 ондо тиимэ забастовко эмхидхэһэнэйнгээ түлөө хаанта засагаар арестовалагдажа гэнжэлэгдээд, Нерчинскын каторгда 10 жэлээр сүлэгдөө һэн.

Мүнөө Ананий Иванович пенсионер болонхой. Щучье нуурай эрьедэ 17 жэлдэ ажаһууна. Энэ нилээд ехэхэн хугасаа соо дедушка Ананий нууртай һайтар танилсаһан ба дуралһан байна. Эндэһээ хаанашье зөөжэ ошохо дурагүй юм.

Үхибүүдэй лагерьта ерэлгэ Ананий Ивановичта шэнэ баяр асардаг. Зол жаргалтай, гэрэлтэй һаруул эдир наһатантай энэ үбгэжөөл хөөрэлдэхэ угаа ехэ дуратай юм. Ананий Ивановичын амардаг газартаа ерэжэ һуухатайнь хамта тэрэниие зүг бүхэнһөөнь үхибүүд хүреэлшэдэг. Элдэб олон асуудалнууд үбгэжөөлэй урда табигдадаг. Бага наһан тухайгаа, революциин түлөө тэмсэһэнээ, гэнжэлэгдэһэн тухайгаа, Щучье гэжэ нэрэ зүүһэн нуур тухай ба бусад янза бүриин юумэнүүд тухай тэрэ үбгэжөөл хөөрэдэг.

Юннадууд заримдаа үбгэжөөлые баабгайн гү, шандаганай гү, али үнэгэнэй хүбүү барижа үгэхые гуйдаг. Эдэ туйлтануудайнь зарим нэгэн дүүргэгдэдэг байха юм.

—Танай ажабайдалай сэнгэлигхүхюуе хүсэд дүүрэнээр зураглан хэлэхэ үгэ олдохогүй байнал,—гэжэ дедушка Ананий нэгэтэ хөөрөөгөө эхилбэ,—таанар хэзээдэшье хагдархагүй сэсэгүүд гээшэт. Эрдэм һураха, ажалай габьяа харуулхынтнай түлөө үргэн уужам харгы зам урдатнай нээлтэтэй. Таанадай элүүр энхээр хүмүүжэхын түлөө бүхы советскэ арад, большевистскэ парти, агуу ехэ Сталин оролдонол...

Урданай байдалые—революциин урда тээхи байдалые һанахада, зүрхэндэмни хүндэ болодог. Олонхи хүнүүд саг үргэлжэ ажалгүй байһан дээрэһээ эдихэ хилээмэеэ гуйраншалдаг байгаа. Ажалша зоной байдал тон хүндэ хүшэр бэлэй...

— Мүнөө Америкэдэ байһал тиимэ байдал бии ха юм,—гэжэ үбгэжөөлэй ойр зуура аниргүй болохотойнь хамта Светлана Рабданова хэлэнэ. Дедушка Ананий толгойгоо дохид гүүлнэ. Тиимсээрнь Светлана һаналаа үргэлжэлүүлэн иигэнэ:

— Нэгэ бишыхан хүбүүе Америкын баяшуул түрмэдэ хаагаа гэжэ үсэгэлдэр газетэ дээрэ бидэ уншаабди. Тэрэ хүбүүнэй хэһэн гэм—эсэгэнь баянда үриеэ түлөөгүй. Теэд, ажалгүй эсэгэнь хаанаһаа мүнгэ олохо гээшэб!..

Горнын абяан соностоно. Үбгэжөөл ба үхибүүдэй хоорондохи хөөрэлдөөн хожом үргэлжэлхэ баатай болоно. Лагериинхидые «Обедтоо ерэгты!» гэжэ горн дуудана.

Һаяар физкультурна мүрысөөнүүд тус лагерьта эхилхэ юм. Тэдээндэ бэлэдхэл мүнөө тон үргэнөөр ябуулагдажа байна. Футбольно талмай дээрэ командануудай тренировконууд хэгдэнэ. Урилдаанай харгы дээрэ үхибүүд олон харагдана. Волейбольно талмай, турник мэтэнүүд үни хада бэлэн болгогдоод, «ашаглалгада» оруулагданхай. Ямар отряд, ямар звено түрүү һуури эзэлжэ, эрхим физкультурнигай хүндэтэ нэрые лагерь соогоо олохонь ааб гэһэн асуудал бултанай сэдьхэл хүдэлгэнэ.

Штанг үргэдэг хүнгэн бэетэй хүнүүд сооһоо 1950 ондо БМАССР-эй чемпион болоһон Иван Степанович Веселов лагериин физкультурна хүдэлмэриие толгойлно. Тэрэнэй хүтэлбэри доро эрхим эдир физкультурнигууд бии болоно. Тэдэнэй нэгэн—Олег Зуев. Олег хадаа турник дээрэ наадахадаа гоё номернуудые бултанһаа шадамар бэрхээр харуулдаг юм. Зуевай нэгэтэ наадажа байхадань буулгажа абаһан зураг эндэ толилогдобо.

Мүн, удаадахи зураг дээрэ качель дээрэ наадажа байһан басагад харагдана. Тэдэнэрэй хүхюун нюур шарайнууд хадаа качелидэ тэдэнэй ехээр дуралдаг байһыень гэршэлнэ.

9-дэхи классай һурагша Зина Гармаева дунда һургуули дүүргэд, ой модоной институтда орохо хүсэлэнтэй юм. Зина мүнөөшье ой тайгын «ажабайдалые» ехээр һонирходог. Лагериин наймадахи отрядай вожатаар хүдэлмэрилхэ зуураа, Гармаева болбол үхибүүдтэ ой модон тухай ехэ һонин юумэнүүдые хэлэжэ үгэдэг. Эндэ толилогдоһон зураг дээрэ үхибүүдэй Зина вожататайгаа хамта нэгэ «Үндэр наһатай» шэнэһэнэй хажууда байхыень харанат.

Щучье нуур загаһаар баян юм. Хөөлинхии, сурхай, ялаагана ба бусад загаһад эндэ үдэдэг. Лагериинхид соо загаһанай агнуурида

үлүүсэ дуратай хүбүүд бии. Тэдэнэй нэгэн—Коля Козлов «агнууриингаа» олзые тон ехэ омогорхолтойгоор басагадуудта харуулжа байна.

Тобшоор хэлэхэдэ, Щучье нуурай эрьедэ байдаг пионерскэ лагерь иимэ ажабайдалтай. Иигэжэ золто советскэ үхибүүд амарна.

М. Минеевэй ба Д. Гунзыновай
фото-очерк.

Эб найрамдалай тала барингшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын комитедтэ эб найрамдал хамгаалгын Корейскэ комитедэй хандалга

ПХЕНЬЯН, июнинн 1. (ТАСС). Эб найрамдал хамгаалгын Корейскэ комитет эб найрамдалай тала барингшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын комитедтэ үсэгэлдэр хандаба. Хандалга соонь ниигэжэ хэлэгдэнэ:

Корейскэ арадай бузар дайсад —Ли Сын Манай урбагша бүлэгэй гараар өөһэдынгөө агрессиве зорилгонуудые бэелүүлхэ ба бүхы дэлхэйдэ эзэрхэхэ ябадалые түйлэхын тула шэнэ дай үүдхэхэ гэжэ оролдоһон американска империалистнууд Корейдэ хёморолгын дай үүдхэбэ.

Ли Сын Манай урбагша бүлэгтэ агаарай сэрэгүүдээр, тэрэшэлэн уһан сэрэгэй хүсэнүүдээр зэбсэгтэ туһалалгые үзүүлхэ захиралта Макартурта үгтөө гэһэн мэдүүлгые Трумэн июнинн 27-до толилбо. Энэ мэдүүлгын толилолгоһоо бүри урда тээ американска империалистнуудай авиаци корейскэ амгалан городууд ба тосхонуудта агаарай бузар доботолгонуудые хэжэ эхилһэн байгаа.

Эб найрамдал хамгаалгын Корейскэ комитет хадаа Корейдэхи американска агрессиин тухай асуудалые хаража үзэхэ ба энээнтэй дашарамдуулан зохихо хэмжээ абахыень Саг үргэлжын комитедые гуйна. Эб найрамдалай тала барингшадай Бүхэдэлхэйн конгресс, бүхы дэлхэйдэхи эб найрамдалай тала барингша бүхы хүнүүд хадаа Корейдэ дай үүдхэгшэдэй агрессиин эсэргүү, өөрынгөө Эхэ ороной нэгэдэлэй, эрхэ сүлөөгэй ба бэеэ даанхай байдалай түлөө тэмсэжэ байгаа корейскэ арадые хамгаалһан түлөө өөһэдынгөө голосые үргэжэ бэээ гэжэ эб найрамдал хамгаалгын Корейскэ комитет найдана.

Морис Торез үгэ хэлэбэ

ПАРИЖ, июнинн 30. (ТАСС). Үсэгэлдэр үдэшэ Эй-Лэ-Роз городто (Парижай дэргэдэ) өөрынгөө һунгагшадай үмэнэ Морис Торез үгэ хэлэбэ.

Францидахи правительственнэ кризис ба Корейдэ болон Хитадта эсэргүү американска агресси хадаа хоорондоо сэхэ холбоотой юм гэжэ Торез хэлэбэ. Правительственнэ кризисэй гол шалтагаанинь юуб гэхэдэ «Маршаллай түсэбтэ», Атлантическа пактада, мүн американска империалистнуудай сэрэгэй машинатай манай оронойе холбоһон бүхы хэлэсэнүүдтэ эшэ үндэһэтэй үгырэн хооһоролгын, реакциин ба дайнай политикада эсэргүү арад олонинтын улам бүри үргэжэ байгаа буруушаал болоно.

Өөрынгөө арадаар газаа хаягдаһан болобошье, американска империалистнуудаар дэмжэгдэһэн фашист Ли Сын Манай провокаци хадаа Корея ба Хитадта эсэргүү американска агрессиин эхин тоһонь болоһон байна.

Тиимэһээ дэлхэйе эзэмдэхэ, дэлхэйе доллорой хуулияр, мүлжэлгын социальна ба национальна дарлалтын хуулияр, хүсэрхэлгын ба дээрмэдэлгын хуулияр захирууһа гэһэн американска империалистнуудай эрмэлзэлгэнь Францидахи правительственнэ кризисэй ба Корейдэхи дайнай үндэһэ һуурь болоно.

... Дай үүдхэгшэдтэ ба тэдэнэй агентнуудта эсэргүү буруушаал улам бүри хүсэтэй болог лэ! Корея—кореецүүдтэ ба Вьетнам—вьетнамецүүдтэ захирагдаха гэжэ арад эридээр соносхог лэ! Корейдэхи американска интервенци ба Вьетнамай арадуудта эсэргүү дай зогсоохые арад эриг лэ! Атомна зэбсэгые, агрессиин ба һандаргалгын зэбсэгые үгы дуугүйгөөр хорихо тухай Стокгольмско уряада олон олон миллион үнэн сэхэ хүнүүд гараа табиг лэ!

Бүхы ажалшадай, бүхы республиканецүүдай, бүхы үнэн сэхэ французүүдай нэгэдэлынь францускэ бодото правительствые, эб найрамдалай болон национальна бэеэ даанхай байдалай правительствые байгуулха ябадалда шадаалһаа түргөөр асараг лэ.

Эб найрамдал хамгаалгын немецкэ залуу тэмсэлшэдэй Саг үргэлжын комитедэй уряа

БЕРЛИН, (ТАСС). Немецкэ мэдээсэлэй ёһоор, Германиин бүхы газар нютагуудһаа ерэһэн эб найрамдал хамгаалха залуу тэмсэлшэдэй тухай заседани Берлиндэ болобо.

Заседани хадаа эб найрамдал хамгаалгын немецкэ залуу тэмсэлшэдэй Саг үргэлжын комитет һунгаба. Энэ комитедэй түрүүлэгшээр Маргот Фейст нэгэн һаладаар һунгагдаба.

Заседани хадаа баруун-германска залуушуулда уряатайгаар хандаба. Уряа соонь ниигэжэ хэлэгдэнэ: «Эб найрамдалые хамгаалха немецкэ залуу тэмсэлшэдэй Саг үргэлжын комитет хадаа эб найрамдалай түлөө залуу тэмсэлшэдэй конгресстэ 1950 оной сентябриин 30-да ба октябриин 1-дэ суглархые ба Рурта 100 мянган залуушуулай уулзалгада ерэхыень Баруун Германиин залуушуулые уряална. Энэ конгресстэ ба уулзалгада эб найрамдалай түлөө 100 мянган залуу тэмсэлшэдэ эльгээхыень Баруун Германиин залуушуулай бүхы организацинууд, залуушуулай кружогуудай болон бүхы залуушуулые уряалнабди».

Берлиндэ 100 мянган хүнэй хабаадалгатай митинг болобо

БЕРЛИН, июнинн 29. (ТАСС). Эб найрамдалай түлөө тэмсэлшэдэй Берлинскэ комитет ажалшадай эхэ митингые Берлиндэ эмхидхэбэ. «Трумэн дайгаар занана—эб найрамдалые туйлагты!» гэһэн лозунг доро үнгэрһэн митинг дээрэ Германска демократическа республикын гадаадын хэрэгүүдэй министр Георг Дертингер ба Берлиндэхи Рейтер агентствын главна корреспондент байһан Джон Пит гэгшэд Корейдэ американска империалистнуудай ябуулжа байгаа дайнай интервенцидэ эсэргүү үгэ хэлэбэ.

Митингдэ хабаадаһан 100 мянга шахуу хүнүүд абаһан резолюци соогоо, Корейдэхи англо-американска империалистнуудай агрессии тушаа өөһэдынгөө зэбүүрхэлые нэгэн һаналаар мэдүүлһэн ба эб найрамдалай түлөө тэмсэл шангадхахыень бүхы хүн зониие уряалһан байна.

Италида Стокгольмскэ уряада гар табина

РИМ, (ТАСС). Италида Стокгольмско уряада гар табилга үргэлжэлнээр.

Эб найрамдалай тала барингшадай хүдэлөөнэй Итальянска комитедэй һүүлэй мэдээнүүдэй ёһоор, Ломбардида 600 мянган хүн, тэрэ тоодо гансахан Миланда 400 мянган хүн гар табяа. Римдэ 452 мянган, Туринда 200 мянга гаран, Феррарада—50 мянган, Ливорнодо 100 мянган, Пратода—50 мянган хүн гар табиба.

Генуядэ эб найрамдал хамгаалха заводской, районно цеховой ба гэрэй 777 комитедүүд, Туринда 600 гаран комитедүүд, Моденадэ—223, Неапольдо—82 комитедүүд байгуулагдаад, Стокгольмско уряада гар табиха кампаниие ябуулжа байна.

Испанида Стокгольмско уряада гар табина

ПАРИЖ, июнинн 28. (ТАСС). Франкистска Испанида хэһээлтэ, терророй болоно байбашье, эб найрамдал ба эрхэ сүлөөгэй түлөө тэмсэжэ байгаа испанска арадай дунда Стокгольмско уряада гар табилга нюусаар ябуулагдажа байна гэжэ «Юманите» газетэ мэдээсэнэ.

Хилын саана һуугаг испанска республиканецүүдай дунда уряада гар табилга тэрэшэлэн амжалтатайгаар ябуулагдажа, 110 мянган хүн гар табяа.

500 мянган американецууд Стокгольмско уряада гар табяа

НЬЮ-ЙОРК, июнинн 28. (ТАСС). Эб найрамдалай тала барингшадай информационно центр хадаа 500 мянган американецууд эб найрамдал хамгаалха Стокгольмско уряада гар табяа гэжэ соносхобо.

Корейскэ арадай демократическа республикын арадай армиин главна командованиин мэдээсэл

ПХЕНЬЯН, июнинн 1. (ТАСС). Арадай армиин главна командованиин мэдээсэлэнэй ёһоор, июнинн 29-дэ Арадай армиин сэрэгүүд сухарижа ябаһан дайсаниие мүрдэжэ, бүхы фронтоор 10-һаа 15 километр урагшаа ябаба. Дайсаниие мүрдэжэ үедөө сэрэгүүд уездэй ба волостной олон центрнүүдые — бүхы дээрээ 500 гаран пунктнуудые эзэлһэн байна. Кан мурэнэй адагта, Уан райондо (Ханган) 1-дэхи ба 5-дахи дивизинүүдые бүһэлһэн Арадай армиин сэрэгүүд июнинн 29-дэ тэдэ дивизинүүдтэ эрид сохилто үзүүлбэ. Тиимэһээ дайсанай гол хүсэнүүд бута сохигдожо, үлэһэн сэрэгүүдынь буу зэбсэгээ хаяжа, зугадан ошобо. Эдэ байлдаануудта Арадай армиин частьнууд лисынмановска армиин 9 мянга гаран солдат ба офицернүүдые алаһан ба шархатуулһан, 3 мянга гаран хүниие плендэ абаһан байна. Ехэ трофейнүүд, тэрэ тоодо танк буудаха 13 ехэ буу, 7 бронемашина, 2 танкетка, 48 автомашина гэхэ мэтэ бии.

Июнинн 29-дэ Арадай армиин авиаци Инчон портдо (Чемульпо) доботолһон ба дайсанай багатоннажтай 11 корабльнуудые шэнтэгэһэн байна. Авиаци хадаа Инчон гэжэ түмэр замай станци болон сеульско-инчонско магистральда доботолжо үргэлжэлһөөр байһан ба дайсанай сэрэгэй эшелонуудые бомбодоһон байна.

Июнинн 29-дэ Корейскэ арадай демократическа республикын уһан сэрэгэй флот Канхвадо арал дээрэ десант буулгажа, зэрэгэн байлдаануудай һүүлээр тус аралые бүрин сүлөөлөө.

Ли Сын Манай марионеточнэ бүлэгые абарха талаар операцинуудые сэхэ хүтэлбэрилхын тула Сувондо ерэһэн Макартур хадаа городто арадай армиин частьнууд орожо ерэхэһээ айгаад, Сувонһоо гаража ябаа гэжэ главна командованиин мэдээсэл соо тэмдэглэгдэнэ. Сувоной райондо бүхы хүүрэнүүдые дары һандаргаха захиралтые Макартур үгэбэ.

Июнинн 30-да Арадай армиин сэрэгүүд фронтын бүхы участогууд дээрэ дабшалтаяа үргэлжэлүүлбэ. Авиаци Сувон аэродромдо доботолжо, дайсанай «Б—29» гэжэ бомбардировщик болон 7 истребительнүүдые усадхаба. Арадай армиин самолёдуудай нүгөө звено июнинн 29 ба 30-най үдэрнүүдтэ сүүлэгдэһэн Кайсен районһо доботолхо гэжэ оролдоһон американска бомбардировщигуудтай агаарай байлдаануудые ябуулба. Агаарай байлдаануудта «Б—29» гэжэ 2 бомбардировщик сохигдоо.

Июнинн 29-дэ Арадай армиин артиллери хадаа городые буудаха зорилгоор, Канвон провинциин Каннын районһо оролһон американска сэрэгэй кораблиин зайлажа ошохые баалаба. Каннын ба Самчок районуудта партизанска отрядуудтай нэгэдэһэн Арадай армиин сэрэгүүд июнинн 28 ба 29-дэ дайсанай сухарижа ябаһан сэрэгүүдтэ хаһгые хаһан ба тэдэнэйдэ шанга сохилто үзүүлһэн байна. Байлдаанай үедэ лисынмановска армиин 700 гаран солдадууд ба офицернүүд алагдаһан ба шархатаһан, 600 гаран хүн плендэ абтаһан, тэрэ тоодо автодивизинүүдай 2 командир, полковой 2 штабуудай начальнигууд, дивизиин штабай оперативна таһагай начальник ба бусад абтаһан байна.

ПХЕНЬЯН, июнинн 2. (ТАСС). Корейскэ арадай демократическа республикын главна командованиин мэдээсэлэнэй ёһоор, Арадай армиин частьнууд сухарижа байһан дайсанай частьнуудые сохижо үргэлжэлһөөр байба. Июнинн 28-да Сеулые сүлөөлөөд, Сувон болон Тайджоной шэглэлдэ урагшаа дабшажа ябаһан Арадай армиин частьнууд хадаа айжа һүрдэн сухарижа байһан дайсанай харгые хаажа, урда корейскэ сэрэгүүдэй нэгэ дивизиие заримыень усадхаһан ба заримыень плендэ абаһан, мүн ехэ трофейнүүдые эзэлһэн байна.

Кимпо аэродромые эзэлээд урагшаа ябажа байгаа Арадай армиин частьнууд июлиин 1-нэй үглөөгүүр Ендынпхо городые бүрин сүлөөлбэ.

Канвон провинциин Каннын, Самчок ба Урдин районуудта партизанска отрядуудтай хамтадаа ябуулха хэжэ байһан уһан сэрэгэй флодой десантна отрядууд хүүрэй газарай частьнуудтай нэгэдээд, уула хадатай газарнуудта байгаалиин һаадуудые амжалтатайгаар дабан, урагшаа ябажа байна.

Июлиин 1-дэ Ендынпхое сүлөөлһэн Арадай армиин частьнууд дайсанай гэдэргээ сухарижа байһан частьнуудые мүрдэжэ үргэлжэлһөөр байба. Чунчен-Хончен участок дээрэ ябуулга хэжэ байгаа сэрэгүүд урагшаа 70 километр ябаба.

Арадай армиин артиллери хадаа Кореяын эрьеүүдтэ ерэжэ ябаһан американска сэрэгэй кораблиие Японско далайда гэдэргээ бусаахаһ баалаба.

Бурхэр үдэр байбашье, авиаци дайсантай байлдажа, Арадай армиин сэрэгүүдэй дабшалтые хамгаалба.

Сувониие хойто корейскэ сэрэгүүдэй эзэлһэн тухай Рейтер агентство мэдээсэнэ

ЛОНДОН, июлиин 1. (ТАСС). Гейтер агентствын токийско корреспондентын дамжуулһанай ёһоор, Токиодо абтаһан шалгагдаагүй мэдээсэлнүүд соо, Корейдэхи американска түрүү авиабаза —Сувон унаа гэжэ хэлэгдэнэ.

ЛОНДОН, июлиин 1. (ТАСС). Тайджонһоо «Чикаго Трибюн» газетын корреспондент Симмоно гэгшын Рейтер агентствода тусхай мэдээсэлэнэй ёһоор, мүнөөдэр урда корейскэ штаб хадаа Сувонһоо яаралтайгаар гаража Сувонһоо урагшаа 90 мильдэ байдаг Тайджон руу ошожо байна. Сувондо хойто корейскэ сэрэгүүдэй доботолхын урда тээ, артиллерийскэ буудалга хүсэтэйгөөр хэгдэбэ. «Урда корейскэ обороно хайлаба» гэжэ американска шэнжээлэгшэд заана. Сувоной дэргэдэ хэдэн часоо хүсэтэй байлдаанууд боло.

Урда Кореяын сүлөөлэгдэһэн районуудта

ПХЕНЬЯН, июлиин 1. (ТАСС). Урда Кореяын сүлөөлэгдэһэн районуудта ажабайдал һэргээн бодхоогдожо байна. Хүн зон хадаа арадай засагай бодото органууд—арадай комитедүүдые халуунаар амаршалан, тэдэнэй хүтэлбэри доро городууд ба тосхонуудта һэргээн байгуулна.

Сеулай хүн зон хадаа зугадаһан лисынмановецуудай һандаргаһан юумые амжалтатайгаар заһан һэльбэжэ байна.

Бүгэдэ арадай дэмжэлгын ашаар финансова органуудай, банкнуудай, хэблэлэй, радиостанциин ажалай шухала условинууд байгуулагдаа.

Ойрын үдэрнүүдтэ театрнууд ба кинотеатрнууд ажаллажа эхилхэнь.

Арадай комитедүүдые һэргээн бодхоохо ба газарай реформо хэхэ бэлэдхэл ябуулха хэрэгтэ туһалхын тула, мянга гаран студентнүүд, уранзохёолшод, литература ба искусствын хүдэлмэрилэгшэд сүлөөлэгдэһэн районуудта Хойто Кореяһаа ошобо.

Корейдэхи американска агрессидэ Японоиин ажалшад эсэргүүсэнэ

ШАНХАЙ, (ТАСС). Токиоһоо абтаһан мэдээсэлнүүдэй ёһоор, японско арад хадаа Корейдэхи американска агрессидэ эсэргүү эрид тэмсэнэ.

Июнинн 26-да Цурумидахи (Иокогама) бүхы хүдэлмэрилэгшэд урда корейскэ засагархидта эльгээхэ зэбсэгые ашахые арсаба.

«Бемниппон» компаниин хүдэлмэрилэгшэд корейскэ хэлэн дээрэ 250 мянган пропагандистска листовконуудые хэблэжэ гэһэн Макартурай штабай захиралтые буруушааба. Японско полици энэ профсоюзай 3 хүтэлбэрилэгшые арестовалаа.

Американска агрессидэ эсэргүү хитад арадай буруушаал

ПЕКИН, июнинн 30. (ТАСС). Формозые сүлөөлхэ хэрэгтэнь һаад ушаруулха зорилгоор 7-дохи флодые ашаглаха тухай Трумэнэй захиралта хадаа Хитадтахи демократическа элдэб олон партинүүд ба группануудай нэгэн һаналта зэбүүрхэл, буруушаалые үүсхэбэ.

Гоминданай революционно комитет бэшэгээр хэһэн мэдүүлгэ соогоо, Трумэнэй захиралта хадаа «Хитад арадай сүлөөрэлгын зорилгые шиидхэхэ ябадалдань һаад ушаруулха һэдэлтэ мүн байхаһаа гадна, Азиин бүхы арадуудта эсэргүү агрессиин дайнай провокаци мүн» гэжэ шэнжэлнэ.

Тус комитет ниигэжэ мэдүүлнэ: «Бидэнэр гадаадын хэрэгүүдэй министр Чжоу Энь-лайн мэдүүлгые халуунаар дэмжэнэбди. Зүүн зүгэй дарлагдаһан бүхы арадууд нэгэдэжэ, сүлөөрэлгын түлөө хэлбэрилгэгүй тэмсэл ябуулха ёһотой гэжэ һугаһан доктор Сунь Ят-сенэй захяануудые бэелүүлхэбди».

Хитадай демократическа Лига хадаа гадаадын хэрэгүүдэй министр Чжоу Энь-лайн мэдүүлгые тэрэшэлэн шууд дэмжэнэ.

«Формозо хадаа Хитадай территориин хубинь мүн гэжэ бүхы дэлхэй мэдэнэ. Революци боложо, манай правительствын хубилһан ябадал хадаа манай территори тухай асуудалда хамааража яажашье шадахагүй гэһэн баримта бүгэдэндэ мэдээжэ».

Хитадай хүдэлмэришэн-тараашанай демократическа парти хадаа Трумэнэй мэдүүлгые «Азиин демократическа оронуудта нэбтэрэн орохо ба бүгэдэниитын эб найрамдалые эбдэхэ зорилготой ааша мүн» гэжэ шэнжэлнэ. «Хитадай 475 миллион арад хитадай компартиин ба түрүүлэгшэ Мао Цзе-дунай түг доро нэгэн һаналаар жагсажа, империализмын агрессиһаа эб найрамдал болон демократиие хамгаалан, баатарлиг тэмсэл ябуулха байна».

Корейдэхи событинууд тухай хитадай „Женьминьжибао" газетэ мэдээсэнэ

ПЕКИН, (ТАСС). «Корейскэ арад хадаа булимтарагшадта эсэргүү тэмсэнэ» гэһэн гаршагтай статья соогоо «Женьминьжибао» газетэ Корейскэ арадай демократическа республика контрдоботолгдо орохо баатай болоһон байгаа гэжэ заана. Юундэб гэхэдэ, тэрээндэ Ли Сын Манай марионеточнэ сэрэгүүд доботолһон байна.

«Американска империалистнуудаар хинагдадаг лисынмановска блок Кореяын эбтэйгээр нэгэдхэх ябадалһаа үнинһөө хойшо айдаг юм. Тиин гражданска дайе эхилһэн байна» гэжэ статья соо хэлэгдэнэ.

Шуманай түсэбтэ эсэргүүсэнэ

ПАРИЖ, июнинн 30. (ТАСС). Уулын, металлургическа ба машино-бүтээлгын промышленностиин ажалшадай профсоюзуудай уласхоорондын нэгэдэлнүүд хадаа Шуманай түсэбтэ эсэргүү тэмсэхэ уряалтайгаар Францинин, Италиин, Англиин, США-гэй, Германиин, Бельгиин, Голландиин, Люксембургын ба Сарын промышленностиин эдэ һалбаринуудай ажалшадта хандаба.

Уряа соонь ниигэжэ хэлэгдэнэ: «Америкын Холбоото Штадуудаар тухиргадһан Францинин, Италиин, Бельгиин, Голландиин, Люксембургын ба Баруун Германиин капиталистическэ правительствонууд уулын ба металлургическа промышленностиин нэгэдхэлые (Шуманай түсэб гэдэгые) мүнөө бэлэдхэжэ байна.

Монополистическэ капиталистнуудай хоорондохи союз хадаа эб найрамдалда хэзээдэшье туһа үзүүлээгүй ба үзүүлжэ шадахашьегүй байна гэжэ ажалша арад зон мэдэнэ.

Шуманай түсэб хадаа Америкын Холбоото Штадуудай политикын зэбсэг мүн. Агрессивнэ дайнда бэлэдхэхэ түргэдхэхэ ябадалда тэрэнь алба хэхэ ёһотой байна. Тэрэ түсэб хадаа Баруун Германиин сэрэгэй потенциалые хүгжөөхэ ба ашаглаха ябадалда шэглүүлэгдэнэ. Тэрэ хадаа Баруун Германиин экономическа, политическэ болон сэрэгэй ажабайдалда нацистнуудай бүлэю олон байха ябадалые хангана.

Энэнь юрэнхыдөө хүдэлмэришэн ангиин ба илангаяа металлургическа болон уулын промышленностиин ажалшадай интересүүд, эрхэнүүд ба дайшалалгануудта эсэргүү трестнүүдэй саг үргэлжын социальна дайнай зэбсэг мүн. Тэрэ түсэб арадуудай тэнигэн байдал ба зол жаргалда эсэргүү шэглүүлэгдэнэ.

Монополистнуудай хорото ба аюулта түсэбтэ эсэргүү тэмсэлэй түг доро, уулын болон металлургическа промышленностиин ажалшадай нэгэдэлэй байгуулагдахые эдэ уряална. Тиимэһээ мандаха болтогой!

Бүхы ажалшадай уласхоорондын хани харилсаан мандаха болтогой!

Урда Корейдэхи сэрэгүүдэй деморализаци тухай американска хэблэл бэшэнэ

НЬЮ-ЙОРК, июнинн (ТАСС). Урда Корейдэхи американска командованиин хадаа урда корейскэ сэрэгүүдэй сухарилта зогсоохын тула угаа ехэ хүсэл гаргажа байна гэжэ американска хэблэлэй мэдээсэлнүүд тухай «Нью-Йорк Таймс» газетын мэдээсэлэнэй ёһоор, Урда Кореяда американска сэрэгэй «советнигүүдэй» группын шэнэ начальник генерал-майор Чэрч Токиоһоо Урда Корея руу ниидэжэ ерэбэ.

Сеулһаа урда корейскэ сэрэгүүдэй ба американска сэрэгэй «советнигүүдэй» айжа зугадаһан тухай газетэнүүд тодорхойгоор бэшэнэ. Урда корейскэ офицернүүд Кан мурэнэй хүүргые эбдэхэдэ ... урда корейскэ хэдэн зуугаад солдадуудай тэрээн дээрэ байжа байһан хадань эбдэһэн ушарһаа, тэрэ солдадууд үхэбэ, тиин энэнь лисынмановецуудай угаа түргэн зугадаһан ушарһаа болобо гэжэ «Нью-Йорк Геральд Трибюн» газетын корреспондент Хиггинс мэдээсэнэ. Американска сэрэгэй миссиин гэшүүд өөһэдынгөө хубиин зүйлнүүдые хаяжа, зугадаһан ба баатай болоһон ба хүгжэнүүдэй һандаргагдаһан ушарһаа, тэрэ нэгэ урда корейскэ сэрэгүүдэй буу зэбсэгээ айлгажа байгаа мурэниие гаталжа гараһан байна гэжэ Хиггинс хэлэнэ.

Телеграфна агентствонуудай корреспондентнүүдэй мэдээсэлэнэй ёһоор, американска сэрэгэй олохон «советнигүүд» мурэниие тамаржа гараба. Урда корейскэ марионеточнэ правительствын дотоодын хэрэгүүдэй министр мүрдөөгүй юумэ үргэлөөд Сеулһаа урагшаа ошоһон харгыгаар зугадажа ябахыень хараад гэжэ корреспондентка Хиггинс мэдээсэнэ.

Индонезиин Холбоото Штадуудай премьер-министрын мэдүүлгэ

ГААГА, июлиин 1. (ТАСС). АНП агентствын мэдээсэлэнэй ёһоор, июнинн 30-да Джакартада Индонезиин Холбоото Штадуудай премьер-министр Махоммед Хатта хадаа Корейдэхи событинууд хамааралсаагые Индонезиин дэмжэхэгүй гэжэ мэдүүлбэ.

Макартурай шэнэ бузар акт

ШАНХАЙ, июлиин 1. (ТАСС). Токиоһоо мэдээсэлэнэй ёһоор, Японоиин генеральна прокуророй управлени японско коммунистическэ партиин хэблэлэй 67 органуудые хааба.

Корейдэ США-тэй агрессивнэ ябуулганууд

ТОКИО, июнинн 30. (ТАСС). Июнинн 28-най һүни американска пехотын подразделени дайнай ябуулгануудай районодо агаараар абаашагдаа гэжэ Интернейшнл Ньюс Сервис агентство мэдээсэнэ. Байлдаанай операцинуудта 5-дахи ба 20-дохи авиасоединенинүүдэй самолёдууд хабаадажа байна гэжэ Макартурай штаб июнинн 29-нэй үглөөгүүр мэдээсэбэ.

Сеулһаа гаража ябахынгаа урда тээ лисынмановецууд зэрлигээр аашалба

НЬЮ-ЙОРК, июлиин 1. (ТАСС). Тайденһээ (Тэчжон) Юнайтед Пресс агентствын корреспондентын дамжуулһанай ёһоор, Сеулһаа гаража ябахынгаа урда тээ урда корейскэ засагархид элитэ 90—100 коммунистнуудые алаа.

Харюусалгатай редактор Д. Д. ЛУБСАНОВ.

РЕДАКЦИИН АДРЕС: Улан-Удэ ул. Ленина 26. (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС: Улан-Удэ Унэн). ТЕЛЕФОНУУД: отв. редактора—23; АТС—1.80, зам. отв. редактора—7-85; отв. секретаря 3.23; отделов партийной и комсомольской жизни культуры и быта—4.52; пропаганды и агитации—7.85; сельского хозяйства промышленности и транспорта—6-84; переводов—3.23; писем трудящихся и информации—6.84 (2 зв.); объявлений 2.64 (2 зв.); Для междугородных переговоров—16.

Н—02334. Типография Управления полиграфии, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10.000.